

Akbaba

7211 K09

Bu Sayıda:
CHP
KAZAN
BİZ
FIRÇA!

— Maliye Bakanı, vergi konusunda kadınları yardıma çağırdı. —

«Bir elinde cımbız,
Bir elinde ayna..
Umurunda mı dünya!»

1972
YILI İKRAMİYE PLANI:

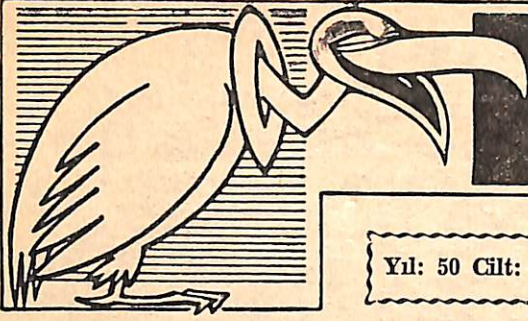

20
MİLYON
LİRA

Sayın Mevduat Sahiplerine
bol şanslar dileriz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

AKBABA

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 11 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 1 Mart 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

BOŞ DÜŞENLER !

BAZILARI insanların gerçek yüzlerini tanımak için en iyi yerin içki sofrası olduğunu iddia eder, bazıları da gizli benliklerin ancak kumar masasında açığa vurulduğunu söylerler.

Aslında hırsları kurcalayıp gergin sinirlere ses verdiren her hangi bir durum insan duygularının anahtarı olabilir.

Toprak Reformu Ön Tedbirler Tasarısının, Meclis Geçici Komisyonunda görüşülmesi öyle bir durum işte. O komisyon salonunda tartışılarken sık sık duygusal patlamalara tanık olunuyor.

Geçen hafta da orada ilgi çekici sahneler yaşandı.

Tarım Bakanının komisyona katıldığı gün bir milletvekili, hem Bakanın, hem de komisyon üyelerinin mal beyanında bulunmalarını bir önerge ile istedi. Bunun üzerine yine o günkü toplantıya katılmış bulunan Devlet Bakanı Öztrak hemen güzel bir açıklama yaparak, annesinden kendisine kalacak araziye toprak reformuna bağışlamak için gerekli harzırlıkları başlatmış olduğunu bildirdi.

Arkadan Komisyon Başkanı söz alarak:

— Karımın ve benim bir karış toprağımız yoktur, dedi.

Öteki üyelerden bazılarının da aynı yönde konuşup kendi durumları üstüne birtakım açıklamalar yapmaya hazırlanmakta oldukları anlaşılıyordu. O sırada uzun yıllardan beri Türkiye'de her türlü toprak reformu fikrini baltalamakla ün yapmış bir üyenin sinir içinde haykırdığı duyuldu:

— Toprak sahibi olmak suç mudur?

Ecevit, dokuz şart ileri sürdü.

— Gazeteler —

— Dokuzum durak!..

Yurdumuzun son on yılda her şeye rağmen nereden nereye gelmiş olduğunu göstermesi bakımından, bir Meclis komisyonunda bugün böyle şeylerin konuşulması ve o üye gibi bir kimsenin öyle bir soru sormak ihtiyacını duyması gerçekten ilgi çekicidir.

Söz konusu üyenin cevapsız kalan sorusunu biz burada cevaplandırmaya çalışalım.

Toprak sahibi olmak suç değildir.

Ekmeğin bacağı sahibi olmak da suç değildir.

Ancak, ekmeğin bacağımızı başkalarının boğazına dayamaya kalkarsa-

nız suç işlemiş olursunuz.

Toprak sahipliği de başkalarını toprak edinme hakkını kullanmaktan alakoyacak bir silâh niteliğine bürününce Anayasa çizgisine ters düşer.

Yazık ki sözünü ettiğimiz kişi, komisyonun öyle ters bir tutum içindeki tek üyesi değil. Başkaları da o paraleldeki duygularını yine insanı gülümseten yollardan açığa vuruyorlar ara sıra.

Bilirsiniz, bizim geleneklerimize göre izdivaç bağı çok önemli ve değerlidir. Ecdadımız nikâha en küçük zararı dokunabilecek davranış ve

sözlerden dikkatle kaçınır, «karımın boş düşmesi» denilen olaydan dehşet duyarlardı.

Eminiz ki Komisyonun toprak sahipliğine ve geleneklere bağlı görünen üyelerine sorsak, onlar da izdivaç bağlarını kutsal saydıklarını söylerler.

Gelgelelim görüştükleri tasarının bir maddesinin bir fıkrası şöyle bir hüküm getiriyordu:

Karı koca arasında toprak satılmışsa, bazı şartlarda bu devir geçersiz sayılacak.

Üyelerden bir kaç toprak satışını geçerli kılmak üzere birçok çiftin yabancı duruma gelmek isteyeceklerini, tasarısındaki o fıkranın boşanmalara yol açacağını ciddiyle ileri sürdüler.

İçlerinden biri kendi durumlarını da söz konusu ederek aynen şöyle dedi:

— Yâni şimdi biz bu hükümler kabul edilirse karılarımızı mı boşayacağız?

Bu sorudan çıkan anlam, toprak boşamanın karı boşamaktan daha güç olduğu değil midir?

Güler misiniz, ayıplar mısınız?

Biz gülmeye çalışıyoruz.

Ayrıca durumda sevinilecek bir taraf da bulduk galiba.

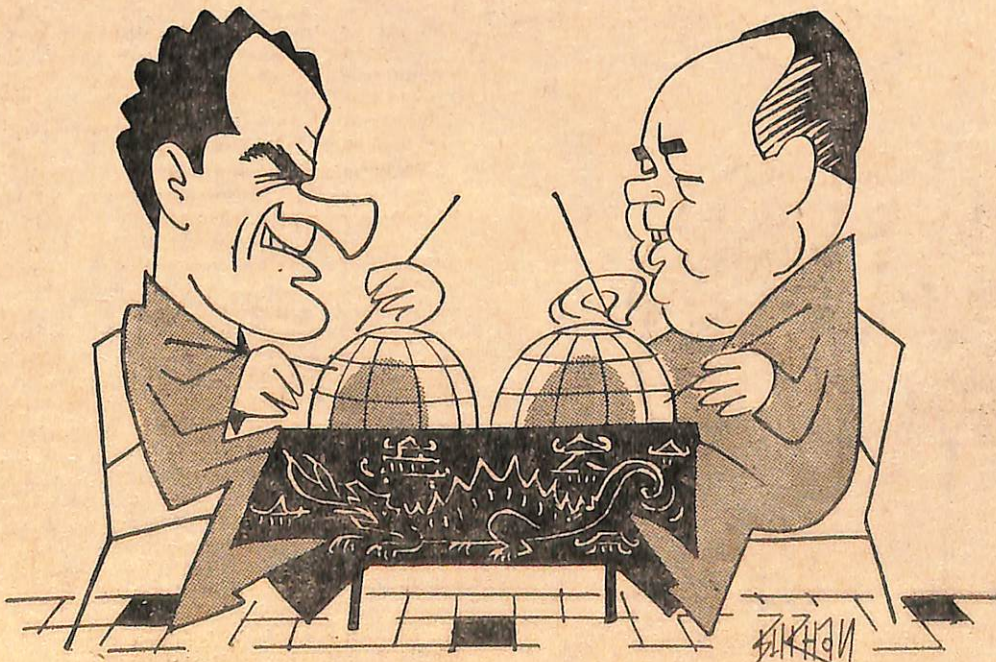
Geçen hafta yapılan Aile Planlaması Seminerinde nüfusumuzun hızla artışının durdurulması için her yoldan yararlanmak gerektiği belirtildi.

Acaba, diyoruz, kanunlarımıza yurtdışındaki gibi birçok maddeler serpiştirilse bazı vatandaşlarımızın ince çıkar hesapları yaparak eşlerini boşamazlar mı?.. Ve çoğalmaları ihtimali öylece azalmış olmaz mı?

Hem o kadar bencil hesaplar yüzünden yuvalarını dağıtarak çoğalma imkânını kaybedenler, vatan yüzüne yayılmaları zaten istenmiyecek kişiler olmaz mı hep?

Ne dersiniz?

AKBABA

— Nixon, «Çubuklarla yemek yemeyi öğrendim» dedi. —

VELİ EFENDİ

MUZAFFER
İZGİ

DÖRT yıl odacılık yapıp, uzunca bir zaman yattıktan sonra tekrar aynı işe almadılar Veli efendiyi... Bir kaç kez gitti geldi daireye. Her seferinde de atlattılar onu... Şöyle dediler, böyle dediler, ama aradan altı ay gibi uzun bir zaman geçtikten sonra Veli efendi de anladı ki, kendisini tekrar bu işe almayacaklar. Bunun üzerine bir daha da kendine hiç iş aramadı Veli efendi. Nasıl olsa karısı fabrikanın birinde kendisine bir iş bulmuş, çocuk çocuğun ekmek parasını kazanmaya başlamıştı... Veli efendi de kendini çocukların okumalarına adanmıştı. Oğlanlardan ufağı ilkokul dördüncü sınıfa, büyüğü de ortaokul birinci sınıfa gidiyorlardı. Karısı çok zamanlar:

— Git herif git, kendine bir iş bul, dediğinde, o, aynı sözü söylüyordu:
— Ben bu çocukları okutacağım, büyük adam edeceğim.

Karısı Fatma, ağzını açmıyordu amma, için için kızıyordu Veli efendiye. Veli efendi, iyiden iyiye tembelleğe alışmıştı. Ama Veli efendiye kalsın, işi çoktu. O kendisini, çocukların okumalarına adanmıştı günden itibaren bu işi, iş edinmişti...

Biliyordu ki, salı sabahları sınıftaki oğlanın öğretmenini, Fazlı bey pazara çıkıyor... Ne yapar eder, pazarda onun yolunu gözler, Fazlı beyin filesindeki şu bu, iki üç kiloya yaklaşıncı, hop diye karşısında belirirdi:

— Ben götüreyim efendim!...
Fazlı bey, fileyi Veli efendinin elinden çekmeye çalışır, almak için hayli uğraşır, dünyanın dilini dökerdi amma, Veli efendi bir kez filenin ucundan yakaladıktan sonra mümkünü yok bırakmazdı... Fazlı bey, ikına sıkıla, belki de bazan alacağı birçok şeyleri almadan, sadece Veli efendi arkası sıra dolaşmasını diye, çabucak pazar alışverişini bitirir, ondan sonra Veli efendi arkada, kendisi önde evin yolunu tutarlardı. Fazlı bey o kadar, Veli efendinin yanına yaklaşmaya çalışır, onunla bir ahab gibi konuşmak isterdi amma, Veli efendi, bunu bildiği için hep geriden geriden gelir, saygısında hiç mi hiç kusur etmezdi...

— Aman Veli efendi sana zahmet oluyor, dendiğinde, Veli efendi:

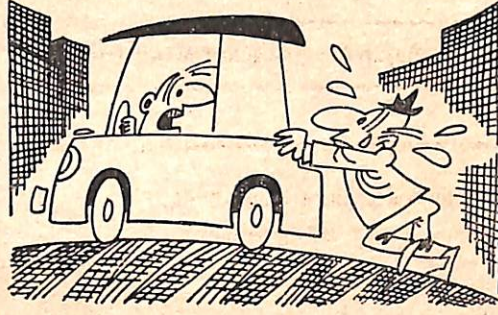
— Aman efendim ne demek, ben de çocuklar da sizin köleniz, der işin içinden çıkardı...

Fazlı bey de şaşardı, nasıl olur, nasıl bilir, kimse akıl erdiremez, Fazlı beyin odunu mu kırılacak, sanki yerden biter gibi bitiverirdi Veli efendi:

— Nereye efendim?

— Vallahi hiç Veli efendi, şöyle biraz şey için de...

Yâni ya, Fazlı beyin yerine gezmek mümkün olsa, hiç çekinmez Veli efendi:

— Aman efendim siz yorulmayın, ben sizin yerinize gezerim, derdi...

Neden sonra, öğrenirdi Veli efendi, Fazlı beyin bir odun kırıcısı aradığını. Ondan sonra Veli efendi tutana aşkolsun, hemen geriye döner, doğruca Fazlı beyin kapısına dayanır:

— Abla, Fazlı bey beni gönderdi, odun kıracağım, derdi...

Boğazını sık, yaptığı iş için de bir kuruş para almazdı.

Bakarsınız, sanki biliyormuş gibi, suların kesildiği anda, iki teneke suyla dayanırdı kapıya Veli efendi:

— Fazlı bey suyunuzu geçirdim...

Yalnız Fazlı bey için mi? Ortaokul birinci sınıfa giden oğlunun öğretmenleri için de aynı şeyi yapardı. Tarihe kim geliyor, matematiğe kim geliyor, türkçeye kim geliyor, müziğe kim geliyor, hepsini bir bir oğlundan sormuş öğrenmiş, sonra bu öğretmenleri takip etmeye başlamıştı. Müdür yardımcılardan, müdüre dek hepsinin evini öğrenmişti Veli efendi... Suyun kesildiği günler, camilerden, şuralardan buralardan doldurduğu teneke teneke suları bir bir taşırdı öğretmenlerin evlerine... Öğretmenlerin hepsi de Veli efendi para almadığı için üzgün, hattâ bu bedelsiz işten memnun değillerdi ama, kimse Veli efendiye laf dinlemezdi ki. Bir su kesilmeye görsün, Veli efendi'ye gün doğardı... Suyu boşalttıktan sonra tek söz söylerdi Veli efendi:

— Vallahi kulunuz Osman, yâni benim oğlum, 62 Osman derslerine çok çalışıyor öğretmenim...

Orneğin Türkçe öğretmeni Sezai bey boğazına düşkün olduğu için her sabah sekizde manava kasaba uğradı. Onun için Veli efendi, daha saat sekize on varken Sezai beyin evinin önünde olurdu. Sezai beyi görünce yerlere dek eğilir, ondan sonra ardı sıra yürürdü. Sezai bey sıkılır, başka bir yere gidiyorum diyerek onu başından savmak ister, ama bir türlü savamazdı Veli efendi.

diyi. O, daha kasabın kapısında Sezai beyin filesini kaptığı gibi ardına düşerdi...

Bilirdi ki Veli efendi, çarşamba ve cumartesi günleri resim öğretmeni Hayri beyin dersi saat tam onbuçukta biter. Ve Hayri bey, koltuğunun altında bir yığın resim tomarlarıyla beraber evin yolunu tutar... Tamam, Veli efendi, o günler saat onbuçukta beş kala, okulun kapısının önüne damlardı. Daha Hayri bey, sokağa adımını atmadan hoopp koşar Veli efendi, kâğıt tomarını koltuğunun altına alır, Hayri beyin ardı sıra yürürdü... Hayri bey:

— Aman Veli efendi, ben daha kahveye falan uğrayacağım, dese bile, o:

— Olur efendim, beklerim, derdi.

Bir keresinde gerçekten bir azaptan kurtulmak için Hayri bey kahveye oturmuştu da, Veli efendi Hayri beyin çayını nargilesini, koşmuş garsondan önce kendi getirmişti:

— Vallahi kulunuz Osman, yâni benim oğlum, 62 Osman derslerine çok çalışıyor öğretmenim...

Gerçekten, ilkokuldaki oğlan olsun, ortaokuldaki oğlan olsun çalışkan çocuklardı... Ama, Veli efendinin içine işlemişti bir kez. «Fakir fukara çocuğu okuyamaz». Onun için Veli efendi, çocuklarının okumaları uğruna elinden geleni yapıyordu... O biliyordu ki, yarın saat onbiri on geç İngilizce öğretmeni Nurdan hanım, oğlunun ortaokulundan çıkacak ve hemen iki cadde ötede başka bir ortaokula ders vermeye gidecek... Bu arada Nurdan hanıma bir dolmuş, dolmuşta yer gerekli. Tamam Veli efendinin en önemli görevlerinden biridir bu... Gelen geçen dolmuşun neredeyse kendini altına atacak kadar caddenin ortasına dek çıkar, elleriyle kollarıyla, sanki bir hastanın hastaneye yetistirilmesi gerekiymiş gibi, dolu dolmuşları durdurmaya çalışır. Hangi dolmuş durursa, koşar kapısını açar:

— Buyrun efendim, der, ardından eklerdi... Vallahi kulunuz Osman, yâni benim oğlum, 62 Osman derslerine çok çalışıyor öğretmenim, derdi.

Bilirdi ki Veli efendi, onikiye yirmi kala, aynı durakta matematik öğretmeni ineeektir biraz sonra. Ve yine bilirdi ki Veli efendi, matematik öğretmenininde adettir, hiç mi hiç şemsiye taşımaz... Matematik öğretmeni Kasım bey, daha dolmuştan iner inmez, Veli efendi şemsiyesini açar, koşardı dolmuşun kapısının yanına. Şemsiyeyi Kasım beye uzatır:

— Buyrun efendim, derdi...

Kasım bey, o denli zorlardı:

— Aman Veli efendi, yağmur sicim gibi, sen de gir şemsiyenin altına, ama o:

— Hayır efendim, kulunuz ıslanmaz, der ardı sıra yürürdü Kasım beyin...

Kapının önüne gelince, şemsiyeyi Kasım beyin elinden alır, yerlere dek eğildikten sonra:

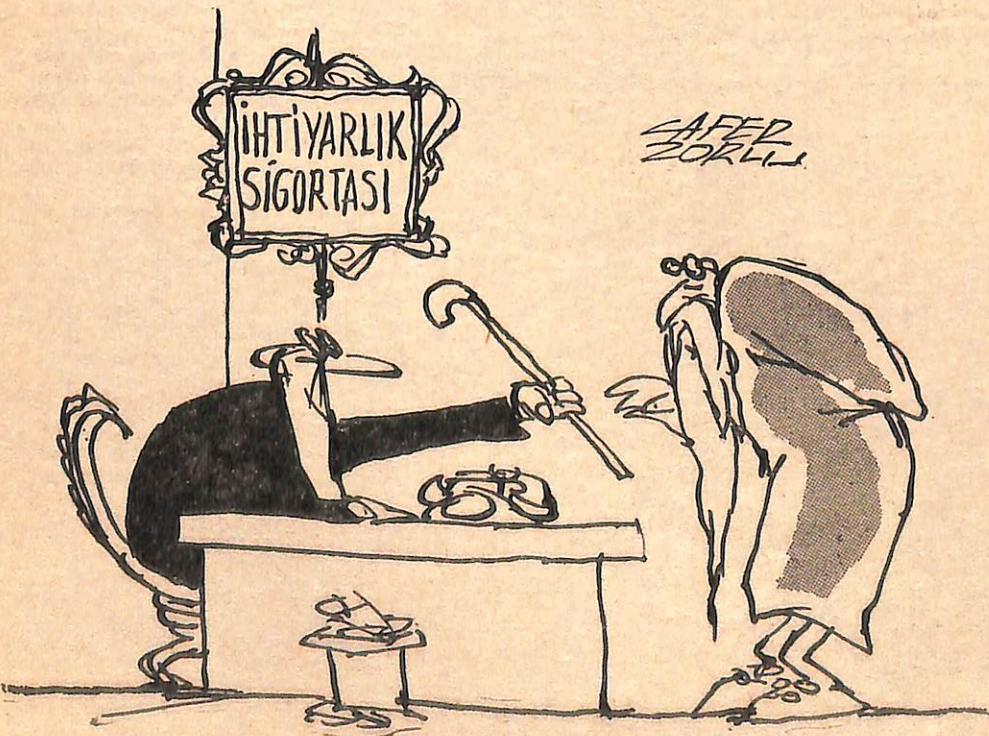
— Vallahi kulunuz Osman, yâni benim oğlum 62 Osman derslerine çok çalışıyor öğretmenim, derdi.

Girmezdi Veli efendi okulun içine. Sanki okulun kapısından içeri girmesi yasakmış gibi, tam bahçe kapısının önüne dek gelir, oradan geriye dönerdi... Yalnız veli toplantıları olduğu zamanlar, yılda bir kez girerdi o kapıdan içerive... O zamanlar da okula gelen veliler ayakta kalmasınlar diye, okulun hademeleriyle beraber sandalyeleri taşır, sıraları dışarıya çıkarır, müdürün ardı sıra fır dönerdi...

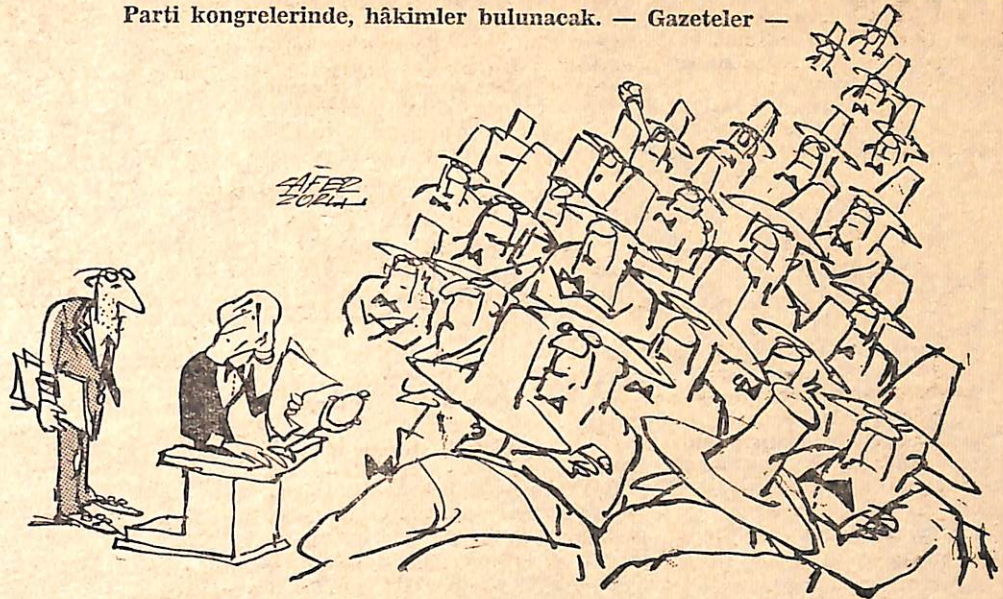
Bayramları da unutmazdı Veli efendi... Mevsimine göre, bir tutam neresis veya iri bir gül, ki coğu zamanlar o cicekleri de parklardan bahçelerden asırırdı, önce müdürün evinden başlar. sonra başyardımcının evi, daha sonra öteki yardımcılardan evini bir bir dolasır, her gittiği evde sayevla evin kılık bevlerinin dahi ellerini öper, çiçeğini uzatır, kahve içmez, yalnız bir tek şeker aldıktan sonra çıkıp giderdi... Öğretmenlerin evlerini de, karne protokolüne göre gezdi... Hiç bozmazdı bu protokolü... Olur ki, öğretmenlerden biri, öğretmen odasında:

«Veli efendi bize bavrım günü saat onu tam oniki gece geldi» diye bilirdi. Nive bozulmuştu öteki, protokolda daha önde olan öğretmenler?... Karnenin sırası nasıldı, ilkin Türkçe müddi, Öylevse müdür yardımcılardan bavrım zivareti bitikten sonra, ilk olarak Türkçe'ci zivaret edilecektir. Onun ardından matematikçi, onun ardından sosyal bilgiler öğretmeni...

Cocuklar sınıf değiştirince, Veli efendinin ilk işi, hangi öğretmenlerin değiştiğini, hangi öğretmenlerin aynı kaldığını öğrenmek olurdu ço-

Yazısız

Bölükbaşı — Vay canına, bizim kongreye mübaşir göndermişler!..

O zaman çocuklar:

— Yapma baba, etme baba, sen bu davranışları yapmasan da biz her yıl sınıfımızı muntazam geçiriz, diyorlardı ama, Veli efendiye bunu anlatmak bir türlü mümkün olmuyor:

CEMRE KALPLERE DÜŞTÜ

Bu kış, diğer kışlardan daha sert, daha güçlü. Şükür, geçmek üzere: Cemre havaya düştü...

Tipi şarkı söyledi... Fırtına ıslık çaldı, Bu ayak oyununda fakir tongaya düştü...

Fırtınayı, tipi kolay atlatmak için; Ankara'da Bakan'lar yakıt için görüştü...

Bu dondurucu kışın, ayazın etkisiyle, Siyasî tansiyon da biraz normale düştü...

Tekrar baş sorun oldu: Ulusal dertlerimiz, Liderler, Ülke için sorumluluk bölüştü...

Daha bir şekle girdi, Demokrasi Erim'le, Yan bakışan Büyük'ler, birbiriyle öpüştü...

En olgun davranışla örnek oldu dünyaya, Demokrat ruhlu Erim, Demirel'le barıştı...

Bizdeki Çok Parti'nin babası ve sahibi, Sayın İnönü bile bu havaya alıştı...

Demirel'le İnönü... Bozbeyle... Ve de Erim... «Normale dönmek» için birbiriyle yarıştı...

Her gün demec veriyor zaten, sayın Feyzioğlu, Allah bilir, bir günde kaç liderle görüştü?...

Düşecek derken artık, Cemre; suya, toprağa, Bu kez de sayın Paşa, Ecevit'le kapıştı...

Tarihi büyüğümüz, buna da çare bulur, Başışlamak, kişisel olgunluğuna düştü...

Umut dolu geliyor, ülkemizin baharı, Son Cemre liderlerin çünkü kalbine düştü...

Fikret YILMAZ

— Sız bilmezsiniz oğlum, fakir fukara çocuğu okuyamaz, diyor, başka bir şey demiyordu...

Aradan yıllar geçti, Veli efendi aynı şeyi üniversite öğretim üyelerine de yaptı. Onların da bahçelerine soğanlar dikti, onlara da suların kesildiği günler su taşıdı, şemsiye tuttu, file taşıdı, çanta götürdü... Oğlanlar iyice büyümüşler, evde bu durum babayla tartışma derecesine dökmüştü ama, Veli efendi bir türlü huyundan vazgeçmiyor, oğlanlar kendine yüklenince, o da, filelere, sepetlere yükleniyordu...

Aradan günler geçti, büyük oğlan üniversiteyi bitirdi, bir fabrikaya, iyi bir eleman olarak girdi. Ama Veli efendi vazgeçmedi yine huyundan. Bu kez, fabrika müdürünün, fabrika müdür yardımcısının, şefin yolunu gözler oldu:

— Efendim, kulunuz yani, benim oğlum mühendis Osman, hep size dua ediyor, Allah tuttuğunuzu altın etsin, diyor... diyordu...

Sonra oğluyla evde tartışmaya başlayınca:

— Oğlum oğlum, fakir fukara kısmı yükselmez, onun için karışma benim işime, ben şöyle hayattayken bir yükseldiğini, bir müdürler olduğunu göreyim, ondan sonra, diyordu...

Gerçi oğlanların ikisi de bu durumdan çok sıkılıyorlardı ama, babalarını bir türlü vazgeçemiyorlardı bu davranışlarından. Hele hele, fabrika müdürünün arabasına bineceği zaman, o soğukta, o karda kışta, babalarının fabrika kapısı önünde bekleyerek koşup arabanın kapısını açmasına o denli kızıyorlardı ki, ama yine de ellerinden hiçbir şey gelmiyordu...

Yıllar geçti, büyük oğlan aynı fabrikanın müdürü, küçüğü de müdür yardımcısı oldu ama, Veli efendi yine vazgeçmedi veliliğinden... Osman'a da açtı arabanın kapısını, Duran'a da açtı arabanın kapısını... Ve hiç mi hiç binmedi o lüks arabalara... Mırıldandı durdu kalkan araba. ların ardından:

— Fakir fukara kısmının çocuğu adam olmaz ama, Allahım sen koru, Allahım sen başmüdürler et çocuklarımı!.. diye.

Muzaffer İZGÜ

cuklarından... Gerçi, çocuğunun dersine gelmeyen öğretmenlere de saygıda kusur etmezdi amma, öyle eskisi gibi de, onların yollarını gözlemeydi. Önemli olan şimdi, müzik öğretmenin kemanesini taşımaktı. Otekisi kemansız gezerdi amma, nedense Ârif bey kemanla dolaşıyordu... Belliydi Ârif beyin gittiği ortaokullar. Salı, perşembe, cuma, oğlunun bulunduğu ortaokuldaydı... Sabahları, saat dokuzu on geçe geldiğine göre, Ârif beyin kapısının önünde, tam sekizbuçukta bulunmalıydı. Bulunurdu da Veli efendi...

Ârif bey, okuldan onüç yirmide çıktığına göre, onüç onda Veli efendi okulun kapısının önünde bulunmalıydı. Daha Ârif bey kapıdan çıkar çıkmaz kemanesini kapardı Veli efendi...

— Aman Veli efendi...

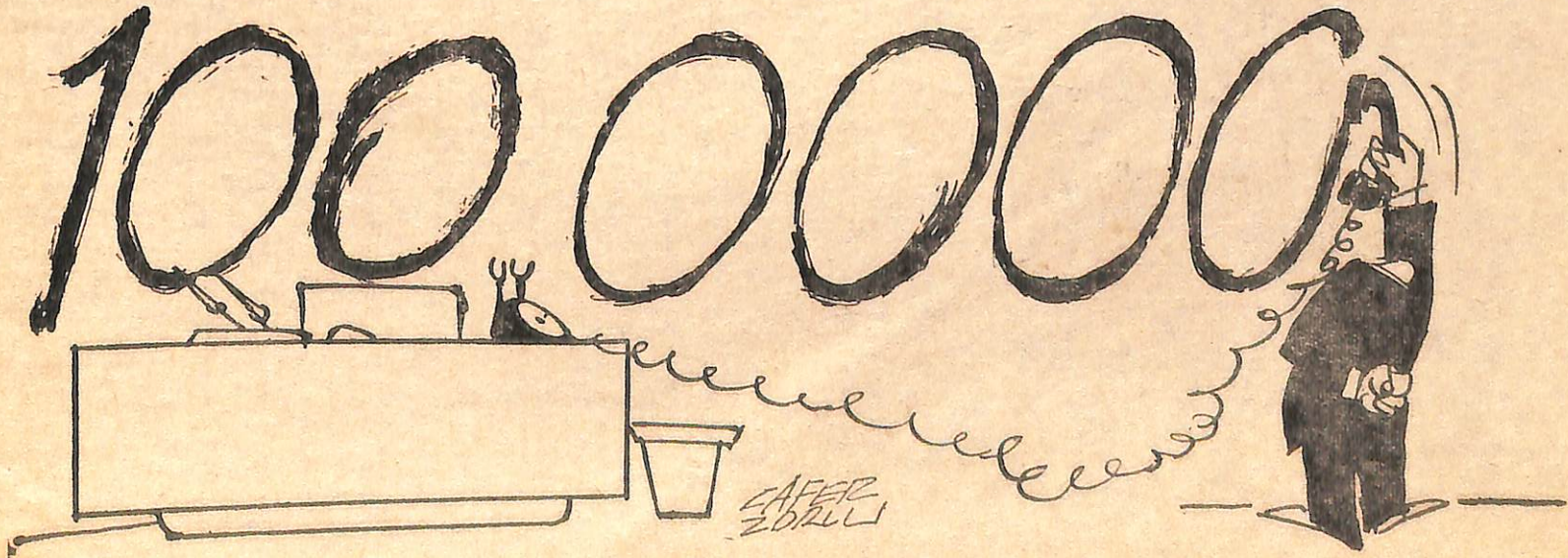
— Ne demek efendim, ben götürürüm... Valahi kulunuz Osman, yani benim oğlum, 62 Osman derslerine çok çalışıyor öğretmenim...

Eve dek müzik öğretmenin ardı sıra yürür, sonra sokakta bir aşağı, bir yukarı dolaşarak, saatın ondört kırk olmasını beklerdi. Çünkü Ârif bey, o zaman yine koltuğunun altında kemaniyla çıkacak ve çam ağaçlarının arasındaki büyük ortaokula, üçüncü, dördüncü ve beşinci saatleri okutmaya gidecekti...

Büyük oğlan liseye başladığında, hiç şaşmadı âdetinden Veli efendi. Bu kez lise öğretmenlerinin yollarını gözler oldu. Aynı ortaokulda olduğu gibi, bu kez onların çantalarını, onların filelerini, onların kitaplarını defterlerini taşıyordu. Gerçi işi biraz ağırlaşmıştı, küçüğü daha ortaokuldaydı. Söyle böyle, lisedeki oğlan da dahil, yirmiyeye yakın öğretmeni kollamak, hepsine zamanında yetişmek zor oluyordu ama, o, kendi kendine çok güzel bir program çizmişti. Her şeyi kâğıda dökmüş, zamanı saat ve dakikalara bölmüş, kalın kartonumsu kâğıdı bir naylon koruyucu içine geçirmiş, cıvılcıkcının patates dolu filesini eve bıraktıktan sonra, lisedeki fizikçinin kayınpederinin çiçeklerini sulamaya koşuyordu... Sonra oradan, kimyacının kaynanasının sokağa çıkan tavuklarını, o yana, bu yana koşarak, tekrar kümeslerine sokuyor, kaynana hanıma, çarşıdan bir şey alınıp alınmayacağını soruyor, oradan, her hangi bir ihtimal, fizikçi Feyzi beyin lisenin kapısında duran otomobili çalıştı mı, çalışmadı mı diye kan ter içerisinde okulun önüne geliyor, şayet araba her zamanki gibi çalışmıyorsa, var gücüyle arabayı iteliyerek yürütmeye çalışıyordu... Böylece, büyük oğlan liseye geçtikten sonra, günlük işlerinin arasına, bazı zor derslerin öğretmenlerinin, babalarını, analarını, kayınbabalarını, kaynanalarını da katmıştı... Gerçi yükü oldukça ağırlaşmıştı amma, işini bilen plânlı bir insan için hiç de zor değildi plâni programı ayarlamak... Pekâlâ, tek başına yaşayan kompozisyon öğretmeni Recep beyin babasının işlerini gece de görebilirdi. Zaten pek bir şey yaptığı yoktu ki orada. Odaya, kömür getirilecek, odun getirilecek, sonra da Recep beyin gönderdiği iki tabak yemeğin bulaşıkları yıkanacak ve yoldan geçerken Recep beyin evine bu temiz tabaklar bırakılacaktı...

Veli efendinin çocuklarının ikisi de çok iyi çalışıyorlardı. Aldıkları gıdanın etkisinden olacak, gerçi ne iftihara, ne teşekkürle geçebiliyorlardı ama, yediden altıdan aşağı da not aldıkları yoktu hiçbir zaman. Hem de bileklerinin hakkıyla alıyorlardı bu notları... Ama Veli efendi öyle demiyordu evde, karısı Fatma'nın yanında:

— Fatma Fatma, fakir kısmının çocuğu okuyamaz, ama ben inat ettim bunları okutacağım, müdürler edeceğim, elimden geleni yapacağım... Bak, hiç çocuklar zayıf getiriyorlar mı? diyordu.

— Bir telefonla milyon vuranlar var. —

M AASINA zam istemesiyle program hazırlaması bir olduğundan:
— Gelin bakalım, bu gece şunu bir güzel ıslatalım, der demez anladım açtıktan yüz lira daha kopardım.
Oğlan az emek vermemiş, az dil dökmemeşti patronuna. Aylardır ko-nuşulan iki şey zam ve eğlenceydi evlerinde.

fiyat biçiyorum ızgaralara.
— Ortaya bir de salata gelse...
Bir alkış sesiyle kendime geldim ki, ohoo gazinoya girmişiz de, sahneye yakın masalardan birine kurulmuşuz bile! Elime tutuşturulan içki bardağını alırken baktım, masanın üstü tabaklarla dolu! Yeniden bir korku sardı mı benliğimi! Haydi bakalım, boz yoldaki hesabı, yenisine başla:

GELİN ŞUNU ISLATALIM! VEDAT SAYGEL

— Eninde sonunda alacağım, diyordu. Aldığım günün akşamında da çoluk çocuk bir eğlence yerine gider, ıslatırız anasını satayım!
Bütün bunları bildiğim halde:
— Haydi hazırlanın bakalım, deyince şaşırdım.
— Ben de mi?...
— Elbette, hep birlikte gideceğiz diyorduk ya...
— Başka zaman...
— Neden bu gece değil de başka zaman?

«Ulan yüz lirayı elinden alır, hepimize bir güzel sıra dayığı çekerler de ondan» diyemedim, kendinden verdiği emanet kravatı zorla boynuma geçirirken:
— Fazla masraf olur birader, diye inledim.

— Masrafına karışma sen, diyerek çocukların ardından iteledi so-kağa. Gitsin gitsin uçyüz, bilemedin üçyüzelli lira. Kırk yılda bir şöyle insan gibi eğlenmek hakkımız değil mi?

Öyle yerlere gittiğim, ne kadar hesap geleceğini bildiğim yok ya, yanında önemli sayılacak bir paranın bulunması, içimi rahatlatmıştı. Ama ne de olsa duyduklarımızdan o kuduklarımızdan doğan korku, yüregime iyice yerleşmiş. Onlar gülüşüp konuşuyor, ben aklımdan hesap yapıyorum:

— Üç büyük, birer şişe bira içsek... Bakkalda şişesi yüzaltmış kuruş. Şişe başına beş lira da gazino koysa, olsun olsun altıyüz altmış kuruş. Üç şişesi, eder yirmi lira.

— Birer ızgara yesek...
Cebimden çıkmayacak a, onar lira

— Her tabak ortalama beş lira olsa... Dünyanın parası!
Göz ucuyla arkadaşı süzüyorum, dünya umurunda değil. Çoluk çocuk sahnenin güzelliğine öylesine kaptır-mışlar ki kendilerini, bir yandan ö-nündekileri atıştırıyorlar, bir yan-dan sahnedeki sanatçıya alkış tutu-yorlar!

Programın sonunda başımıza gel-mesi mümkün olanları düşündükçe, alkış sesleri tokat sesleri gibi şakır-dıyor kulaklarımda! Sahneye hangi şarkıcılar çıktı, hangi şarkılar söy-lendi bilmiyorum. Bildiğim tek şey, masadaki boşlar toplanırken garso-nun:

— Başka emirleriniz var mı efendim? demesi, bizim arkadaşın da hesabı istemesi...

Sonra, «Nasıl, geldiğine memnun-sun değil mi?» der gibi kolunu omu-zuma attı:

— Maşallah ne ses var kadında değil mi?

Ne duydum, ne gördüm. Ayıp ol-masın diye şöyle bir güldüm.

— Hele bir de as solisti görsen... En son çıkıp iki şarkı söylüyor a-ma, seyirciyi mestedip gidiyor! İki sanatçı daha var arada.

Tırrak, tepemizden bir tabak in-di masanın göbeğine! İçinde katlan-mış bir kâğıt, yanında bir kaç kür-dan... Tabacı bırakan ırı yarı gar-son az ötede sırtını sütunlardan o-rine dayamış, sözde programı izli-yor. Arkadaşa baktım, hiç değişme-di rengi. Hesap puslasını açmasıyla katlayıp tabağa bırakması bir oldu. Sonra eğildi bana:

— Yanında para var mı?
Bende metelik olmadığını pekâlâ

biliyordu. Çevremizdekiler duyma-sın diye «Yok» anlamında kaşlarını kaldırdım.

— Kötü, diye fısıldadı.
Bana malum olanlar, yavaş yavaş çıkıyordu işte. Hesabı sordum, çok değilmiş ama yüzelli lira bir eksik-lik varmış!

— Ne yapacağız şimdi?
Arkadaş hâlâ rahat:

— Önümüzde iki yol var, dedi. Program bitmeden bizim muhasebe-cinin evine gidip gelmemiz şart Ya borcumuz olan parayı dışardan te-min edip hesabı ödeyeceğiz, ya da saat yüzük gibi birtakım değerli şeylerimizi rehin bırakacağız.

Hay Allah! Lâmi cimi yok düpedüz rezalet çıkacak!

— Fakat muhtemel bir anlaşmaz-lığı önlemek için, rehin meselesini kafamızdan çıkartmalıyız.

— Evet, çıkartmalıyız.

— Ne pahasına olursa olsun bu parayı bulmalıyız!

Elbette bulmalıyız. Ama kimden bulursun? Olmadığını bildiğim hal-de, bakışlarım salonun kalabalığı a-rasında bir tanıdık arıyorum. Kime, nereye baksam üç ellilik görüyorum!

— Sen durumu idare etmeye çalış-sın artık.

Baktım, bizim arkadaş tutmuş yo-lu gidiyor! Karısına sordum:

— Siz kimseyi huylandırmayın, ben muhasebecinin evine bir gidip geleyim, demiş.

— Program bitene kadar gelebile-cek mi?

Kadın dudak büktü.

Eh, Allah yapmıştı işimizi! Belâ-dan kurtulmanın klâsik usullerinden birini uyguluyordu bizimki. Al-lece ayaklansalar, garsonlar pırele-necek. Önce kendi paçayı kurtar-mıştı, tuvalete gitme bahanesiyle birer birer ötekiler de tüyecektil! Hesap puslasını aldım elime, bir üs-tündeki «510» rakamına bakıyorum, bir de ne yapmam gerektiğini düşü-nüyorum.

Yeniden fısıldadım kadına:

— Yanındaki parayı bıraktı mı?
Onu da bırakmamış! Bir uğultu, bir alkış...

— İşte, diye fısıldadı arkadaşın karısı, as solist çıktı.

Haydi bakalım serinkanlılığımı ko-ru da çabucak kararını ver. İki şar-ki sürsün sürsün, beşerden on da-kika. Genel istek üzerine bir şarkı da meccanen okusa, eder onbeş da-kika. Onbeş dakikada beşyüzon li-ralık rezalete çareyi nasıl bulursun? Üstelik teker teker tüymeye çalış-tığımızı garsonlar da sezmiş olacak ki, sokağa ilticayı önlemek amacıyla masayı kuşatıverdiler işte!

Not defterimi çıkardım, kefil gös-

terebilecek adres ve telefon nume-rası arıyorum.

— Beyefendi, hesapta bir kusur mu buldunuz?

Baktım, garsonlardan biri üstüme kâbus gibi çökmüş, soruyor.

— Yoo, neden sordunuz?

— Arkadaşınızın gidişine, hesap istendiği halde ödemenin gecikmesine baktık da, acaba çocuklar bir yan-lışık mı yaptılar dedik. Hesap pus-lasını veriniz bir daha gözden geçi-relim.

— Kalsın, dedim. Bakalım arka-daş bir dönsün hele...

— Allah aşkına verin. Hepimiz insanız değil mi efendim?

Kaparcasına puslayı alıp gitti.

Hay Allah bizim oğlan hâlâ görü-nürlerde yok!

Ben onu ararırken, puslayı alan garson sırtıarak döndü:

— Dememiş miydiniz size? Bakın buluverdik yanlışlığı...

Eğildim, bizim hesap beşyüzon li-radan dörtyüzelliye inmiş.

— Kerata, midye dolması yeme-diğiniz halde, yanlışlıkla onu da yaz-mış! Başka bir itirazınız?

Bizim yoktu ama, biraz sonra ga-ranti onların itirazı olacaktı! Dört-yüzelli liralık yemek ye, müzik din-le, içki iç, sonra da bir kuruş öde-meden çık git! Bırakırlar mı ada-mı?

— Kalsın, dedim. Beklediğimiz gelsin de...

Arkadaşı kastediyorum. Fakat itin geleceği yok ki...

— Ya gelmezse?...

Oturduğum yerde dizlerim biribi-rine çarpıyor korkudan.

— Efendim sizi müdürüyetten ça-ğırıyorlar!

Baktım, başka bir garson kulağı-ma eğilmiş, fısıldıyor! Hah, yedik mi ayvayı! Bir doğrulayım dedim, bacaklarım tutmuyor! Oyalama tak-tiğine başvurmadan başka çarem yok:

— Birazdan!

Kelime ağzımdan nasıl çıktıysa toz oldu garson! Ama rahat bir ne-fes almadan bir başkası dikildi te-peme:

— Hesap puslanızı görebilir mi-yim?

Uzattım. Aldı, gitti. Bizim pusla biraz sonra geldi. Açtım, yeni dü-zeltmeler yapılmış üstünde. Dört-yüzelli liralık hesap ine ine üçyüz doksana inmiş. Nedenini sordum.

— İki dilim ekmek fazla yazılmış da, dediler. Bilmem başka itirazla-rınız var mı?

Sıkı mı itiraz edelim! Puslaya bir göz gezdiren arkadaş hanımı:

— Elbette var, dedi. Şu ne?

— Hangisi hamfendi?

— Şu, kırk üç lira yazan...

— Kavun olacak efendim.

— Kavun yemedik ki ayoll!

— Bir dakika efendim.

Gitti, bakkal defterine dönen pus-la üçyüzvirmiş lira olarak geldi. Gel-di ya, adam başımdan avrılmıyor. Bakışları üstümüzde, bekleyip du-ruyor! Üstelik, bir de:

— Daha ne bekliyorsunuz efen-dim? diye sormaz mı?

— Seyl, dedim. Şeyi bekliyoruz...

Nasıl söylersin «Paranın gelme-sini» diye?

Gitti Saniye gecmeden iki garson geldi. Biri hesap puslasını aldı, biri beni. Masadakilerle vedalaşamadım bile. Kapının yanında kibar görü-nümlü biri:

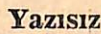
— Öztir dilerim beyefendi, dedi. Çalışan arkadaşlar adına özür dilerim. Salonu görüyorsunuz, ana baba günü... Hesap makinesi olsa, bu kargasalıkta gene hatâya düşer de-ğil mi? Neyse ki zamanında bulduk yanlışlığın nedenini. Efendim yanı-nızdaki masanın hesabını size getir-mişler, sizin hesabı onlara vermiş-ler.

Peki bizim hesap?

Baktım, tren yolu gibi uzayıp gi-den rakamlara yızık ceke ceke lis-te eney kısalmış. Altında da «150» rakamı var. Yekün beşyüzon liradan

— Partilerde Kadın Kolları kalkıyor. —

Bu herif, garsonlara karşı beni savunan bir avukat olmalıydı, ya da

Vedat SAYGEL

Refik ERDURAN

SİNİRLİ MİSİNİZ?

Sinirli olmamak elde mi?

Sabahları, ara sıra dolmuşla giderim işyerime. Büyük kentlerin, büyük cillerinden birisi. dir dolmuş kuyruğu. Aslına bakarsanız, uygar ulusların, hemcinslerinin hakkına saygılarının belirgin bir örneğidir kuyruk. Ne var ki; Batı'dan aldığımız her düzenli şey gibi, onu da yozlaştırmışız kısa zamanda. Dahası, kendimize benzetmişiz. Hem de, nasıl...

Geçenlerde bir sabah, dolmuş kuyruğundayım yine. İri yarı, insan azmanı bir adam, üç-beş kişiyi omuzlayarak, gelip durdu önümde. Millet olarak, biribirimizi kurallara saygıya zorlamamız gerekmez mi? Bendeniz de öyle yaptım işte. Boyu boyumun, eni enimin iki katı olan adama dokunarak:

— Beyefendi, yeriniz burası değil. Lütfen, kuyruğun arkasına geçin diyecek oldum.

Adam, yavaşça arkaya dönüp: — Yerim burası, dedi.

Arkamda, onbeş kadar vatan-daş, soğuktan tiril tiril titrerken, sonradan gelip de, bize özgü «A-çık-gözlülük anlayışını» ispatlamaya çalışan bu iri yarı adamın tutumu, sinirime dokundu iyice. Sesime daha tok bir edâ vere-rek:

— Ama, nasıl olur? dedim. Siz şimdi geldiniz ve hemen bu-ra-ya girdiniz.

Bu kez, cevap vermedi adam. Daha bir sinirlendim, suskunlu-ğu karşısında. Bereket, konuş-mamızı duyanlardan bir kaç a-ra-ya girip:

— Sizin gibi bir beyefendiye, görgü kurallarını çiğnemek ya-kışmıyor, ayıp. diyecek oldular. Adam, sert ve de meydan oku-yan bir tavırla:

— Görgü kurallarını sizden öğrenecek değilim, dedi. Ve ek-le-di: Yerim burası...

Bir adama baktım, bir kendi-me. Sonra Ziya Paşa'nın, ünlü beyti geldi aklıma:

«Nush ile uslanmayanı etmeli tekdir»

«Tekdir ile uslanmayanın hak-kı kötektir»

Baktım, nasihatı yapan da, kö-teği yiyen de ben olacağım. En iyisi susmak deyip, dişlerimi sı-karak sustum.

SİNİRLİ MİSİNİZ?

Sinirli olmamak elde mi?

Aysel'i tanımazsınız siz. Aysel, daire arkadaşumdur benim. Yaşı otuzuna gelmiş olmasına rağmen, hâlâ evlenememiş bir genç kız. Çoğunluğumuzun ezbere bildiği bir şiiri vardır rahmetli Orhan Veli'nin:

«Ne atom bombası
Ne Londra konferansı
Bir elinde cımbız
Bir elinde ayna
Umurunda mı dünya»

Aysel de öyle. Umurunda değil dünya. Ne var ki; onun bir elin-de ruj, bir elinde ayna. Sabahtan akşama değin, tazeler durur makyajını. Makyajın böylesine, şaşmamak elde değil doğrusu. A-ra sıra da, parmaklarını sağla-rının kıvrımlarına takip, oynar durur saatlerce. Saatlerce, diyo-rum. Yadırgamayın lütfen. Sekiz saatlik mesainin, dört saatinde, hayaller dünyasındaki tipleriyle

DEMOKRASİ

— Demirel, «Önce demokrasiyi kurtarmak gerekiyor» dedi. —

başbaşadır Aysel. Ya işler? İşler de, ben zavallı kulunuzun boynu-nun borcu. Gelin de sinirlenme-yin şimdi. O otururken, siz çalış-yorsunuz. Dahası, çok zeki bir kızdır Aysel. Beni sinirlendirmek için ne gerekiyorsa yapar büyük bir titizlikle. Bilir, ya da öğren-miştir ki; sinirlendikçe daha bir hızlı çalışırım ben. Daha bir hız-lı çalıştıkça da, kendi işimi bi-tirip onun işlerini alırım elime. Onun işlerini elime aldıkça da, o daha bir rahatlar, daha bir ta-zeler makyajını, daha bir hayâl-ler kurar, daha bir... daha bir...

SİNİRLİ MİSİNİZ?

Sinirli olmamak elde mi?

Geçenlerde bir öğle tatilinde, Hal'e gittim muz almak için. Muz, sekiz lira. Sekiz lira gibi astronomik rakamla satılan bir meyveye dokunmak hakkım de-ğil mi? Ben de öyle yaptım iş-

te. Dokundum. Ardından, çatlak, boğuk, eğitilmemiş bir ses pat-ladı kulağımda.

— Garıştırmam...

— Karıştırmıyorum, dedim.

— Garıştırmıyorum, ne demek? dedi. Bal gibi de garıştırdıyon iş-te. Alacağışın söyle, kaç kiloysa darta...

Bir sinirlendim, bir sinirlen-dim sormayın:

— Almıyorum, dedim ve yürü-düm.

Satıcının sesi yetiştirdi ardım-dan:

— Yürüüü... İnek arabası...

«Esağfurullah» falan demeyin sakın. Gerçekten, ineklerin çek-tiği bir arabanın ağır temposu içinde, kızgın, sinirli, çıktım Hal'in kapısından.

SİNİRLİ MİSİNİZ?

Sinirli olmamak elde mi?

Bütün yorgun, bütün sinirli

Taksitle evlenmek mümkün. — Gazeteler —

— Son taksiti ödemedi adımını atamazsın!..

günlerin sonunda, eve daha bü-yük bir özlemle koşarım ben. Özgürlüğümü, sınırsız olarak kullanabildiğim tek yer orasıdır çünkü. Gönümce davranabilirim evimde. Gönümce yaşarım. O gün de öyle oldu işte. Sinirli bir günün sonunda, özlemle koştu-m eve. Hep eşimi düşündüm yol boyu. Kimbilir nasıl güler yüze karşılayacak beni. «Hoşgeldin» deyip, elimdekileri alacak. İçim içime sığmayarak, tırmandım merdivenleri. Mutluluğa hazır-lanmış bir duygu ortamı içinde dokundum zile. Eşimin, aceleci ayak sesleri yaklaştı kapıya. Ve, bir karış suratla göründü kar-şımda. Donup kaldım birden. —Hep buhranlar donacak değil ya, bu kez de ben dondum— Da-ha bir şey söylemem fırsat ver-meden emirlerini sıraladı:

— Akşama, Naciye hanımlar oturmaya gelecekler. Altı pasta, iki paket sigara, üç tane limon...

— Peki, deyip süklüm püklüm koyuldum yola. Ve yol boyu dü-şündüm durdum hep. Eski insan-lar, günümüz insanından daha mı az sinirliydiler acaba? Ne var ki, tarihi fıkralar, tarihi a-nılar, tarihi kaynaklar, en az si-nirsiz olması gereken kralların, padişahların, hakanların sinirlen-diklerini gösteren örneklerle do-lu. «Padişah, şahadet parmağını ileri uzatıp, hiddetle gürledi:

— Yıkıl karşımdan!...

Ya da, kral ellerini çırparak:

— Cellâtlar!... diye bağırdı. Öldürün şu adamı!

Onlar, ykarak, öldürerek ya-tıştırmışlar sinirlerini. Bir an, padişahların, kralların yerine koydum kendi kendimi. Kime «Yıkıl» diyebilirim ben? Dolmuş kuyruğundaki iri yarı adama mı? Bir eli rujlu, bir eli aynalı Aysel'e mi? Beni, «İnek arabası-na» benzeten satıcıya mı? Ka-nunların hüküm sürdüğü demok-ratik bir ülkede, hiçbirine, hiçbir şey diyemem ben. Ya hanıma? diyeceksiniz şimdi siz. Hanıma, «Yıkıl karşımdan» diyebilmek benim gibi soğan erkeğinin had-dine mi düşmüş! Altı pasta, iki paket sigara, üç tane limon, bir kutu da «Dizem» alıp, sakinleş-miş bir halde, tuttum evin yolu-nu...

Ersen TOLUNAY

Ah o imzasız mektup yaktı beni mahvetti,
Damarımdaki kanı tutuşturmaya yetti.

Mektup diyordu: «Hırbo, uyuyor musun bre,
«Seni aldatmaktadır karın olacak kahpe.

«Boynuzu taka taka benzedin tıpkı koça,
«Böyle erkek ve böyle sersem olur mu koca?»

Mektubu bitirince köz gibi yandı içim,
Dostlardan ırak, karım; demek artık «o biçim».

Karabiber Ömer'in namusuna konmaz toz,
Tavuğuna kış denmez, yan bakmaz azgın horoz.

Bir sabah: «Karıcığım, dedim, hoşça kal gayrı,
«Belki beş, belki on gün yaşayacağız ayrı.

«Antep'e gidiyorum, getirmeye kaçak mal,
«Sihhatine iyi bak, kendini etme ihmal.»

Aşıfte karı değil, sanki artist, hem de baş,
«Çabuk dön...» diye döktü, gözünden bir sürü yaş.

Oysa ki numaraydı, gitmeyecektim uzak,
Anlarsın ya, âbicim.. hazırlamıştım tuzak.

Silâhımı kuşandım, keskiyi soktum cebe,
Sindim kapı önüne... Hovarda gelsene be...

Çık karşıma da öğren, dünyanın dönüşünü,
Gökte parlayan ayın, yıldızın sönüşünü.

Saf bir kadını aldat... Buna erkeklik denmez,
Az sonra öğrenirsin: Her kuşun eti yenmez...

Tabancamı yokladım, hazır ateş etmeye,
Ucu sivri bıçağım bekler delip geçmeye.

Kim kapıya gelirse vasiyetini yazsın,
Ondan sonracığma, mezarını da kazsın!

Ulan bizim hanemiz turistik otel, han mı?
Adımını atanı parçalarım, tamam mı?

Gece yarısı oldu, sokulan yok kapıya,
Nerede pis hovarda, görünmedi, hani ya?

Soğuk, ayaz çökmüştü, sızlıyordu dişlerim,
Kim olursa dinlemem, vallah billâh şişlerim.

Üç kişi görünmüştü iri, uzun, sanki dev,
Bana doğru geldiler, hedefleri bizim ev.

Üçe karşı bir Ömer... Tanrı bu işe ne der?
Yiğitliğe sığar mı? Olur mu be birader?

En uzun, azılısı omuzladı kapıyı,
Dedi: «Bekleyin hele, siz burada sırayı.»

Tabancaya el attım, bıçağımı yokladım,
Hava uygun mu deyu, dikizledim, kokladım.

Gazeteci, polis yok... Yok ortalıkta kimse,
Pisi pisine değil, gebertirim, dedimse.

Vukuatın tasviri gazetede çıkmalı,
Polis mutad törenle içeriye tıkmalı.

Biri dedi: «Hemşerim, ne arıyorsun burda?
«İçeri gireceksen, sen de bekle kuyrukda!»

Burhan ESEN

Asma Köprü'nün pastadan yapılan maketini mühendisler yedi.

— Gazeteler —

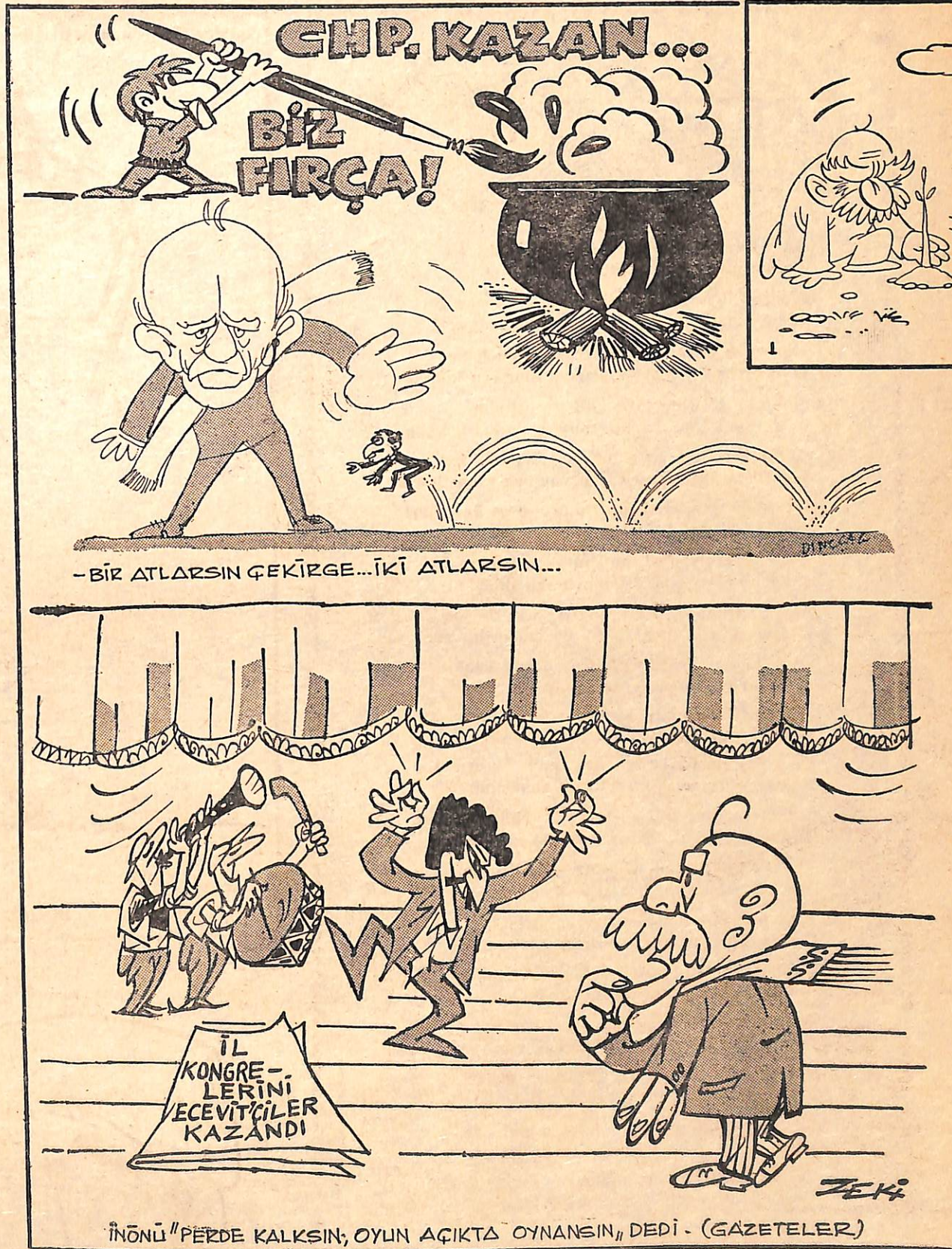
BOĞAZ KÖPRÜSÜ!

Yazısız

— Artist olmadık ama, bir po-
lisiye filmi çevirdik sayılır!..

PAZARTESİ :

Dünya yetişsin bakalım!

Aylardır fısıldaşan musluklar ba-
şında «Bir yudum su!» diye bekle-
şirken, Birleşmiş Milletler Teşkilâ-
tından FAO. şu açıklamayı yapıyor:
«30 yıl sonra dünya susuz kala-
caktır!»

Yâni, bizim bugünümlüze ancak o-
tuz yıl sonra erişecek.

Demek on ay gibi kısa bir süre
içinde ne büyük mucizeler yaratmı-
sız da, haberimiz yok.

Bırakın ülkeleri, dünyayı geçip
gitmiş, çeyrek asır gerilerde bırak-
mışız da, farkında değiliz!

Şunun şurasında hesabı yapılabi-
ne kadar oldu?

Bu ilerlemeyi gerçekleştirmek için
de topu topu iki adet hükümet ku-
ruldu.

Birinci ve ikinci Erim Hükümet-
leri...

İlki, gelişmiş ülkelerle aramızda
2359 yıllık bir mesafe olduğunu a-
çıkladı; on ay sonra susuzluk konu-
sunda, dünya bizden otuz yıl geri
kaldı!

SALI :

Başka ne girecekti?

Gazete sayfalarında her gün bir
ortak haber:

«Bir minibüs bakkala girdi.»

«Bir tanker, kasap dükkanına gir-
di.»

Bugünkü gazeteler de, bir taksi-
nin kömürcü dükkanına girdiğini
yazıyor.

İşin garibi, kazaların hiçbirinde
de can kaybının olmaması.

«Mucize» diyeceksiniz.

Oysa olağandır bu. Fiyatların alıp
başını gittiği bir günde, enayi mi
bakkala çakkala uğrasın eloğlu!

ÇARŞAMBA :

Hasretlik bu

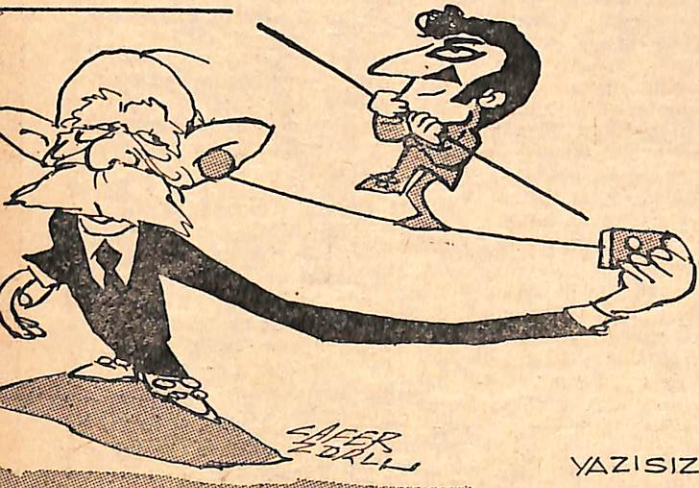
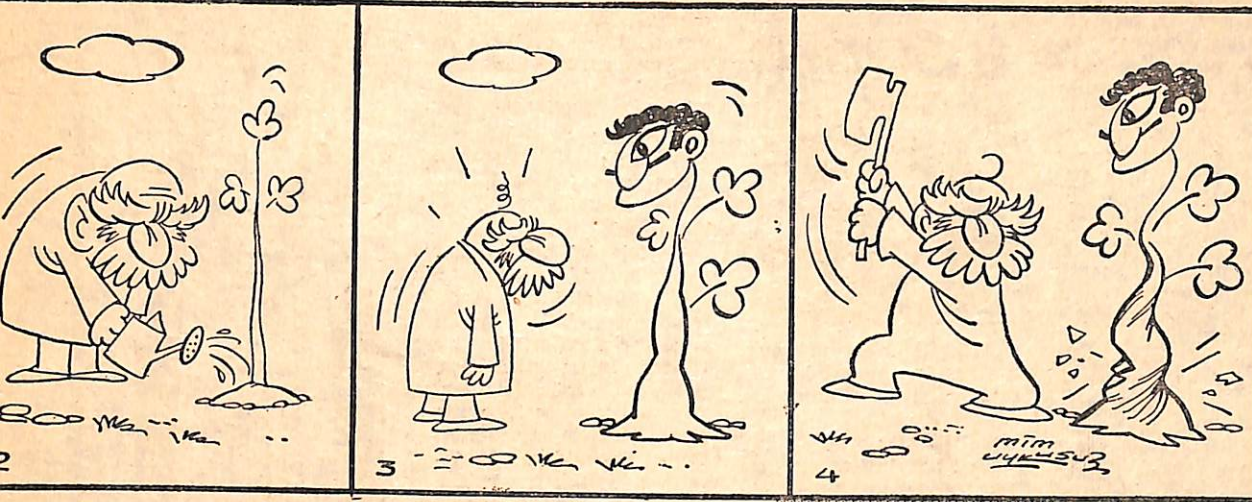
«Amerika'daki Türk'ler, döner yi-
yerek vatan hasreti giderdiler.»
İngiltere'dekiler durur mu?

«Londra'daki Türk'ler, düzenledik-
leri gecede tavuklu pilâv ile zerde
yiyerek vatan hasreti giderdiler.»

Almanya'dakilerin başları kel mi?
«Köln'deki Türk'ler, kuzu çevir-
mesi yiyerek vatan hasreti giderdi-
ler.»

İyi, güzel ama bize garip görünen
bir tarafı var bu hasret gidermele-
rin nedense.

Aklına geldi mi vatan, niçin he-
men kaşığa sarılıyor adam?

PERŞEMBE :

Farkı da pek yok

Bütçe çoktan bağlandı, görüşmeleri çoktan bitti ya, Maliye Bakanının yaptığı konuşmaların söylentisi hâlâ bitmedi.

«Bütçe tahmininde yanılabilirim.»

Peki, neden?

«Efendim zaman zaman meteoroloji de yanılabilir.»

Hani önce söylenenle, gerekçesinin pek uyummadığı sanılıyor ama aslında uygundur.

Bir meteoroloji uzmanı neyse, maliye uzmanı da o değil mi?

Biri boşluğa bakıp hava tahmini yapıyor...

Diğeri boş ceplere bakıp, vergi tahmini...

CUMA :

Münhal yok birader

BMM'ne başvuran bir akıl hastası döşenmiş dilekçeyi, vermiş ilgili komisyona:

«Ben deliyim» diyor. «Devleti idare ediyorsunuz da, bir deliye mi iş bulamıyorsunuz?»

Hayret ki, ne hayret!

Yüzbinlerce açık işsizimiz olduğunu biliyorduk. Onbinlerce gizli işsizimiz olduğunu da biliyorduk. Fakat bir delinin işsiz kaldığını yeni duyduk!

Oncağızı da bir yerlere sokuşturmazlar mıydı sanki?

CUMARTESİ :

Aman ne uygun

Kimler olduklarını bilmiyoruz ya, «Çıkarcılar» a karşı savaşmak için güreşte bir «Gölge Federasyon» kurulmuş.

Düne bakarsak, dünükülerinin yanında güreşimiz gölge, Federasyonu gölge...

Ata sporumuzu da «Karagöz» gibi bir hayâl oyunu yapar kenara çekerek bu tedbirlerle.

PAZAR :

Biliyorduk

Sağlık Bakanlığı açıklıyor: «İstanbul'da uyuz olanların sayısı onbin!»

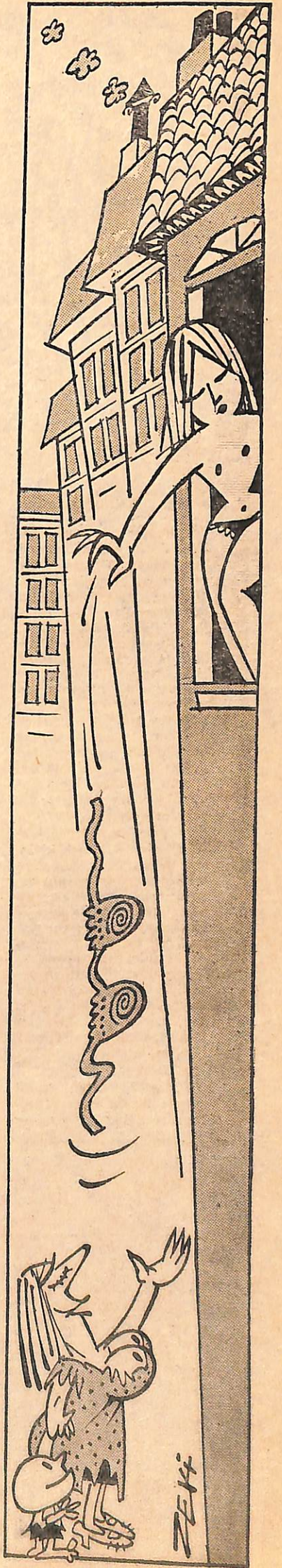
Maliye Bakanlığı açıklıyor: «İstanbul'da sekizyüz bin kişi maliyeye borçlu.»

Uzun lafın gereği yok, ey İstanbullunun yaşamını merak eden taşralı yurtdaş.

Durumumuz ortada.

Maliyeden yakamızı kurtardıkça tatlı tatlı kaşınıyoruz; kaşınmaktan vakit buldukça ıhra dairelerine taşınıyoruz!

Vedat SAYGEL

Yazısız

İnsanoğlu hassas, rakik, dakik ve göstergesi her zaman değişen bir yaratıktır. Bazıları kendilerine yaratık dediğim için kızmışlar. Ne diyelim? Niyazi gibi mahlûk mu diyelim? Zaten mahlûk da yaratık mânasına gelir. Neyse onlarla mı uğraşacağız... Bozulurlar, sa bozulsunlar... Biz ko-numuza gelelim... Evet efendiler, insanı hassas ve duygulu olmasından dolayı çok şeyler etkiler. Hayatı boyunca normal kalınlıkta bir insan, he-saplara göre, tam 567 bin litre gözyaşı döker... 4579 litre terler... Demek ki in-san çabuk nem kapan ve etkilenen bir yaratıktır. Peki ama insanı en çok neler etkiler?... Bu soruyu siz sormadan ben soruyorum ve bu nokta üzerinde önemle duruyorum.

İnsanı etkileyen şeyler maddi ve manevi olarak ikiye ayrılır. Sonra İne-bolu'dan denize dökülür. Önce maddi sebepleri gös-terelim.

ZÜĞÜRTLÜK :

Züğürtlük veya maddi sıkıntı insanı çok etkiler. Parasız kalan bir insanın

nefesleri sıklaşır, başı dö-ner, bulantı gelir ve arka-dan kuvvetli bir ter boşanır. Parasız bir insanın neffine ve dayısına itima-dı kalmaz. Herkesten ken-dini küçük görür ve her deliğe girmeye çalışır. Ba-kışları değişir. Ağzından köpükler gelir. İki sefer sonra da gider... Züğürtlük, çok insanın felâketi-ne sebep olmakta ve bu yüzden insanlar çok tele-fat vermektedir. Yapılan milletlerarası çalışmalar züğürtlükle sıkı bir mü-cadeleye geçilmesini ica-bettirmekte ise de, topla-nan parayı Enver ve Mös-yö Duval'in yedikleri anla-şılmıştır. Bu yüzden dün-ya üstünde milyonlarca züğürt gene züğürt kal-mışlardır.

FELÂKETLER :

Yangın, sel, zelzele, pen-cere, freze, fırtına, tayfun, bora, Tanju, hortum, top-rak kayması, çığ ve her türlü tabii afetler de in-sanı etkileyen şeyler olup dünya kurullalından beri in-sanlar bu yüzden çok müş-kül vaziyetler karşısında kalmışlardır. Alfred Shay-der tarafından yazılan «İnsan ve minsan» adlı e-serden bir kaç satırı oku-madan geçemiyeceğim:

«Vodresa'da o gece meh-taplı bir gece vardı. Bin-lerce kişi biraz sonra yüz-bin mil hızla esecek kasır-ganın haberinde bile de-gildi. Birden sanki biri havayı üfledi... Korkunç rüzgâr şehrin üzerine öy-le bir çullandı ki, birden yüzelli bin kişi evlerle bir-likte Atlas Okyanusuna uçtular. Uçamayanlar, i-kinci uçağı beklediler. Yirmi dakika içinde koca şehir, kasırga sebebiyle yüzelli kilometre ötede Kaz Dağının eteğine aynı intizamla kuruldu. Bugün-kü Vodresa işte o Vodre-sa'dır. Başka bir yer de-gildir...»

CİNAYETLER :

İnsanı etkileyen başka bir şey de insanların kas-ten, bilerek veya bilmeye-rek, birbirlerini öldürme-leri, yaralamalarıdır. Bu aslında çok ayıp bir şey-dir. Kanun da bunu ya-sakladığı halde insanlar her ne sebeptense biribi-

BİZİ ne- etki- ler Suavi Sualp

rini temizlemekten zevk alırlar. Bu husustaki ge-rekli bilgi polis dosyala-rında mevcuttur.

HARBLER :

Birtakım ihtiras ve ilti-mas sahiplerinin fiyaka ol-sun veya top tüfek sata-lım diye çıkartıkları harbler de insanı çok et-kiler. Hattâ milyonlarca insanın ölmesine yol açar. Harb iyi bir şey değildir. Binlerce insanı birbirine vurdurmaya kalkmak ter-biye ve insaniyete ya-kışmaz. Fakat işte nede-se milletler arada bir harb çıkartıp birbirlerini yemeye bayılırlar. Halbu-ki lokantalarda, köfteci-lerde, kafeteryalarda ye-necek çok daha lezzetli şeyler vardır. Bir tankın 789.000 liraya, bir uçağın da 5.000.000 liraya çıktığı-na göre, yumurta ve pas-tırma almaya paramız kalmadığı için harb çıktı-ğını söyleyen Kont Tabl-dot belki haklıdır. Fakat onun da sözlerinde elbet gizli bir mâna saklıdır.

Maddi sebepleri saydık. Gelelim manevi yani duy-gusal sebeplere... Bu se-bepler bizce insanı daha çok etkiler.

AĞIR SÖZ, HAKARET :

İnsanlar birbirlerine daima nazik ve terbiyeli olmaya mecburdur. Tali-matname de bunu göster-mektedir. Fakat insanlar bir sebepten kızdıklarında birbirlerine çok ağır ko-nuşurlar. Çeki, ton, gibi lâflar ederler. Sonra daha ileriye giderek hakaret e-derler. Hakaret eden, e-dileni kırar, etkiler... Bu-nun daha ilerisi de küfür-dür. Küfür lügatta olup kullanılması ayıp sayılan kelime veya cümlelerdir. İşte dil ağızda durduğu gibi durmaz ve hakarete

uğrayan yukarda saydığımız maddi bir sebeple ö-bürkünü vurur. Onun için hakaret, ağır söz kadar elâ ve kara göz de mak-buldür.

MÜZİK :

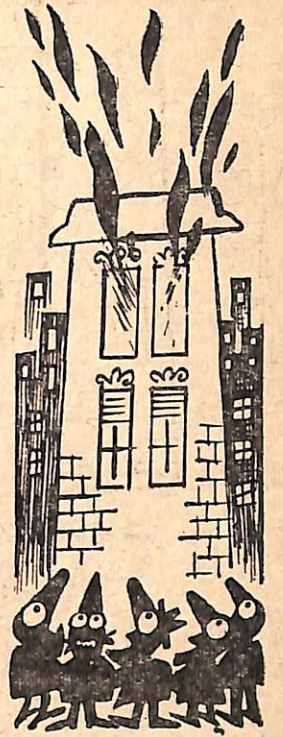
Ses veya müzik insanı etkiler. Notalar insan ru-hunda çok derin yaralar a-çar. Hele iyi bir kemandan çıkan bir melodi iş-tah açtığı gibi havayı da tebdil eder. Müzik ruhun gidasıdır denmesi de bu yüzden olması iktiza eder. Bethoven müziğiyle kaç kızı kendine esir etmiş fakat hepsiyle oynadıktan sonra akşamki trenle Vi-yana'ya gitmiştir. Müzis-yenlerin ekserisi hassas ve kısa boylu olurlar. En kaba saba, hıyar gibi bir adam bile dinlediği bir kanun taksiminden sonra masadaki hesabı ödevebi-lir. Müzikten hoşlanma-yan kimseler de gürültü ile etkilenirler. Bazı adam-lar testere sesini duyun-ca şakır şakır ağlarlar.

EDEBİYAT :

Yazı, yani edebiyat da insanları etkileyen manevi sebeplerdendir. Onun için romancılar, şairler harıl harıl hikâye, roman, şiir, piyes yazarlar. Şiir ve roman yüzünden verem o-lan, tesirinde kalarak ak-lını oynatan veya intihar eden çok enayiye rastla-nır. Çakıyı suya sokma raslanı... Göthe'nin Ver-terini okuyan binlerce Pa-ris'li genç kendilerini Sen-nehrine atmışlar ve bu yüzden kanalı tıka-mışlar-dır. Victor Hügo'nun Se-filler eseri yüzünden de Fransa'da sefalet başla-mıştır. Demek ki edebi-yat da çok etkileyici bir şeydir. Hele şiir, insanı kendinden geçirir. Şiir yüzünden mezarlar dolu-su nice ince ruhlu adam tarihe geçmiştir.

MANZARA :

Manzara, yani tabiatın güzellikleri de insanları çok etkiler. Güneş batma-sı, ay tutulması, mehtap, hülya, nebahat gibi şeyler çok pastoral şeylerdir. Meselâ güzel bir manzara karşısında her insanın iş-tahı açılır ve dokuz tane pathcan dolmasını götü-rür. Hele şırl şırl akan

bir derenin karşısında et-kilenmeyecek ve hemen soyunup dereye girmeyecek insan azdır. Onlar da doktor yasak ettiği için girmezler. Güzel bir man-zara karşısında duygulan-mamak için insanın hay-van olması lâzımdır. İnsan da hayvan değildir.

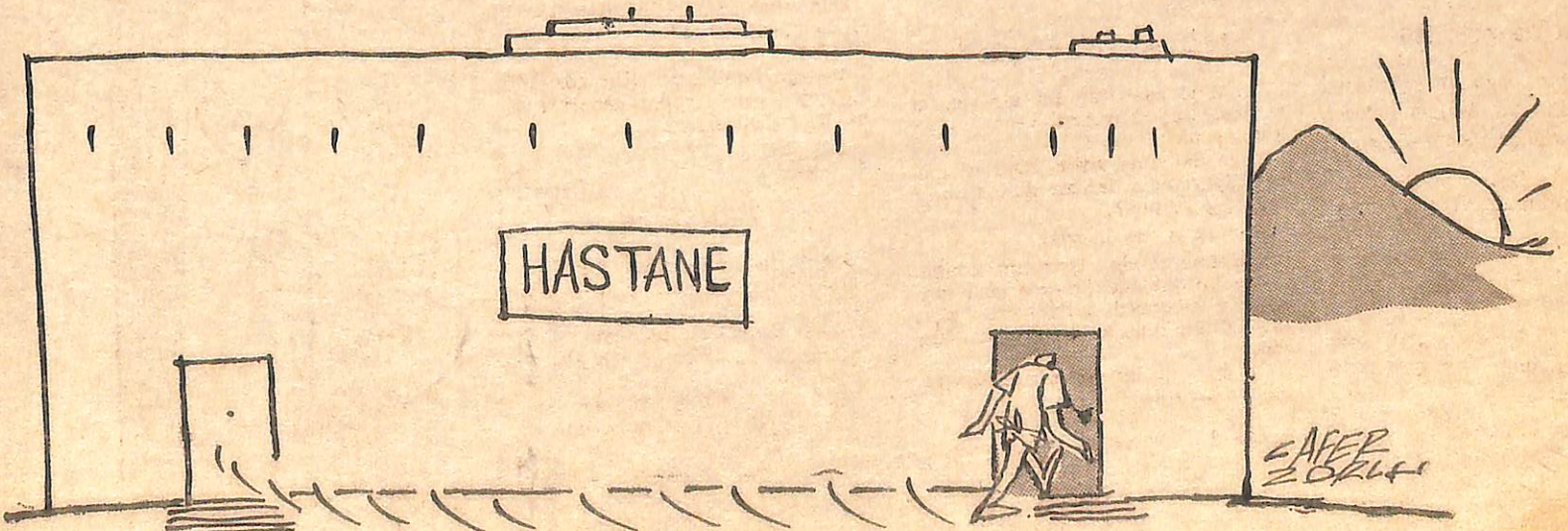
DERT :

İnsan dünyaya gelir, dertlidir. Gider, gene dert-lidir. İşte dertler de in-sanı etkiler. Başkasının der-di de başkasını çok etki-leyebilir. Onun için her-kesin derdine ortak olmak da iyi değildir. Kendi derdinin kendine yettiğine inanmak ve başkasına derdini açmamak iyidir. Dertsiz insan olmaz lâfı da Fenike'liler tarafından bu sebepten çıkarılmıştır.

Sözümüzü toparlarsak, insanın etkilenmediği hiç bir şey yoktur. O halde insan daima etkilenen bir yaratık olduğuna göre o-nu ne etkilerse etkilesin boşvermesi lâzımdır. Me-sut olmanın tek şartı bu-dur. Aksi halde Necatî o-larak kalacaksınız. Aklını-zı başınıza toplayın...

Suavi SÜALP

Doktorlar Doğu'da bir yıl mecburi hizmet görecek. — Gazeteler —

Yazısız

Sen de Erkek misin?

Yazan:

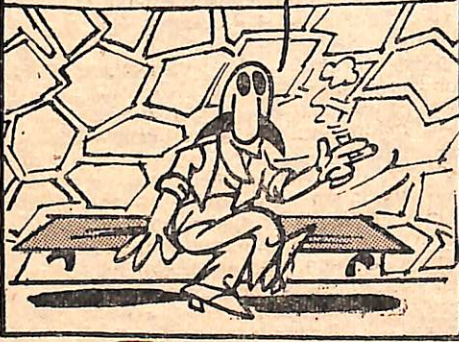
3 Suavi Süalp

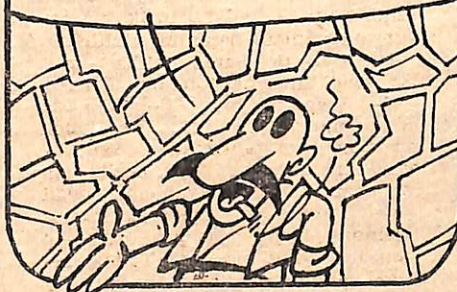
madem 540 kaymen var, onu depozit olarak avucuma yatır biyol... Yatır ki, böylece iresmen hemşeriliğin tasdik edilsin... sonra, her türlü hasarat için urbaları çıkar cibildak gal!..

dedi. sonram handa yatacağımı ve de Portakal satacağımı söyledi... Biz de böylece Eminönündeki arabalı esnafa duhul ettik!..

Daha sonra teşkilât benî Şişli'deki Derya apartmanına gapıcı olarak koydu. Portakalcılıktan gazandığım beş bin lirami da aldı...

ama ben de kısa zamanda evelallah gapıcılığın ilmini aldım... Epeyce bahşis, avanta topluyarak iki katcağız aldım. Eh gayri sıra bir avrat almağa geldi diyerekten...

Demek bizim Hacer'i istiyorsun Salih!

heee... mümkünse!

Ama, Hacer Kültürlü kızdır...

Ben de Savşat'lıyım. köyümüz Yakın demek!

Frapan kızdır... bir giydiğini bir daha giymez...

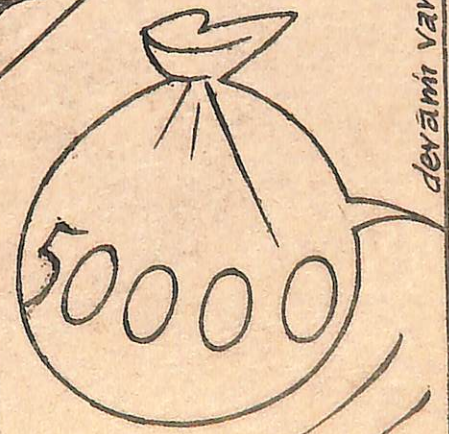
dedi. Ben de, esnaflık yapmış bir kişi olarak... bir fırsatını gollar ben ona, o urbaları sokuştururum, bu tasa degeel, dedim. O devam etti...

üstüne bir kat, altına bir arabaz ve yüz görümlüğü ister

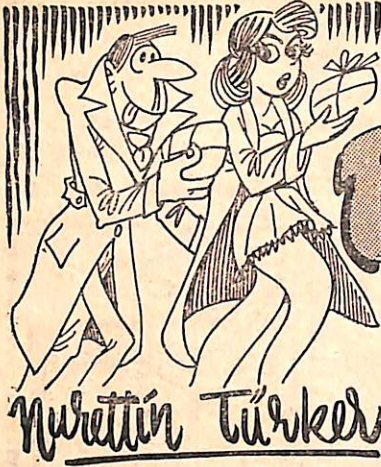
Ne kadar olsun... KIIIIIZ...

Hacer'in sesi

devamı var

çizen: Zeki

Peynirli Omlet

n'olur yani. Güllünce dizlerim gevşiyor, daha adım atamıyorum peşinden. Ama, bugün kararlıyım. N'olursa olsun yanaşacağım yanına...

Baktım, baktım dakikalarca. Ne büyük nimet şu Yârabbi. Bu paketi ben almasaydım, şu anda sevgilimin evinde, onun ellerinde, onun dilin-

Caddeden ara sokağa girdik. Tamam, şimdi bakkala uğrayacak. Ben de peşinden. Girdim bakkala. Artık ahabap olduk bakkal Niyazi efendiye. Beni görünce «buyur» etti:

«— Bi paket makarna Niyazi efendi...» dedim.

Baktım, sevgilim de peynir almış, paket ettiriyor. Niyazi efendi bir kaç kişiye birden «buyur» ederken ben, nasıl oldu bilmem, kapıverdim sevgilimin peynirini. Niyazi efendi de dalgınlıkla makarna paketini onun eline tutuşturmadı mı. Sevgilim de, her halde ayıp olmasın diye aldı makarna paketini çıktı dışarıya. Eh, şimdi ben yanaşmıyayım da kim yanaşsın:

«— Hamfendi, bir dakika...» diye dalışı yaptım. Durdu sevgilim, döndü, tatlı gülüşünü ikram etti. Dizlerimde dolaşan sancıya aldırmadım bile. Uzatım peynir paketini:

«— Niyazi efendi yanlışlıkla sizin peyniri bana, benim makarnayı size verdi galiba. Buyurun...»

«— Teşekkür ederim. Ama, n'apalım öyle olsun. Hem bundan ne çıkar?»

Ne çıkar? Ne çıkacak, evde açılınca paketlerin içerisinde ne varsa onlar tabii.

«— Siz peynirle ne yapacaktınız?»

«— Omlet. Sever misiniz siz de?»

«— Baylırım ama, pişirmesini bilmem...»

«— Yazık. Arzu ederseniz bir öğretene, ya da pişiren bulunur her halde.»

Yürüdü gitti. Kaldı mı peynir paketi elimde. Peşinden yürüyemiyordum da daha. Yahu, omleti istersem kim pişirir, kim öğretir bana? Tamam, bu lâf derin bi lâf. Bizim Cin Ahmet'e diyecek olsam bir saat tefirini yapar. Boşver, dalgaya vurulacak gibi değil bu iş.

Eve geldim, açtım peynir paketini.

de, onun boğazında, onun... Peynirli omlet ha? Acaba, daha ne gerek bunun yanına? Tamam yahu. İşte, yeni bir konuşma konusu. Devrisi günü sevgilime soracak güzel bir sorum olmadı mı?

Akşam paydosunda, nöbet tuttuğum yere baktı sevgilim; sağolsun tatlı gülüşünü gönderdi. Ara sokağa sapınca yavaşladı, bekledi galiba. Sanki, birden karşılaşmışız gibi yaptım:

«— Siz ha?» dedim. «Peynir için teşekkürler. Omlet yapayım diye çok uğraştım, peynir yağda kızardı kızardı...»

«— Ayol, omlet yalnız peynirle olmaz ki...» dedi. «Yumurta da gerek.»

Yok canım, insan bu denli, hem de ayak üstü bozulmaz ki! Yâni, omletin neden ve nasıl yapıldığını bilmemek bu kadar büyük bir kusur mu? Anladı canımın sıkıldığını:

«— Evli değilsiniz galiba. Ama, bir sevgiliniz yok mu, ona sorun.»

«— Sevgilim yok... Şey, var da kendisinin haberi yok. Her halde bir genç kıza tanışmadan, seni şey ediyorum demeden önce, acaba omlet nasıl pişirilir diyemem değil

«— Canım, hiç söylememektense ikisinden birini söyleyip başlangıç yapmanız iyi olmaz mı? Yoksa, peşinde günlerce, aylarca dolaşıp durun, ne çıkar bundan?»

«— Peki, çok güzel. Her şeyi ile tastamam bir doğru söz ettiniz. Alın bakalım, soruyorum öyleyse. Bu omletin nasıl pişirildiğini bana lütfen anlatır mısınız?»

«— Aaa, bunu bana değil, sevgiliniz soracaksınız.»

Seke seke, güle oynaya gitti yavrucuk. Kaldım mı yine çaresiz.

Cin Ahmet neredeyse yumrukla dövecek. Bir kükreler, bir yükselir karşımda:

«— Oğlum, cahil kardeşim. Omletin sade yumurtalı var ki, bunu sormak seninle dalga geçmek istiyorum, ama niyetim ciddi değil anlamına gelir. Omletin patateslisi var ki, bunu sormak seninle metres biçimi yaşamak istiyorum demektir. Omletin kıymalı var ki, bunu sormak, seninle nişanlanalım, iki-üç ay sonra hevesimizi alınca herkes yoluna demektir. Omletin...»

«— Peynirli be, peynirli?»

«— Hah, sorarsan bunu soracaksın. Peynirli omleti birlikte pişirelim mi? diyeceksin ki, senin niyetinin ciddi olduğunu, nişan, nikâh, düğün tekmi birden içerisinde olduğunu anlarsın...»

Sabahı zor ettim. Akşam paydosunda ara sokakta önüne çıktım:

«— Siz misiniz?» dedi. «Omleti öğrendiniz mi?»

«— Evet...» dedim. «Şey, pişirmesini değil de peynirlisini. Acaba, peynirli bir omleti ikimiz pişirebilir miyiz?»

Genç kız, «eyvah, babam» dedi ve önüne çıkan ilk kapıya daldı, kayboldu yanından. Bir sağa, bir sola döndüm ve bir polis memuru koluma yapıştı:

«— Hakkınızda şikâyet var...» dedi. «Benimle karakola geleceksin.»

«— Kim? Nasıl hakkımda... Benim mi?»

Polise birlikte geldik karakola. Komiserin odasına girdik. Komiser nefes nefese, dik dik baktı yüzüme:

«— Senin adın Hakkı Bulurbulmaz mı?»

«— Evet komiser bey.»

«— Bir adam seni şikâyet eden bir dilekçe verdi. Üç ay mı, dört ay mı ne oluyormuş kızının peşini bırakmıyormuşsun. Haydi, uzaktan uzağa izlediğin neyse ne ya, son günlerde işi azıtmışsın. Dilekçede kanunî büyük suçlardan bahsediliyor.»

«— Suçum, suçum neymiş komiser bey?»

«— Şikâyetçi baba kibar bir adama benzer. Diyeceğini açık açık dememiş de, anlayana diye yazmış. İyi kelimeler yok yani. Dinle bak: (Kim olduğunu ve ev adresi ile iş adresini açıkça yazdığım bu delikanlı, son günlerde kızımın önünü kesmiş ve dün kendisinin peynirini almış, yerine makarnasını vermiştir. Gözlerimin önünde cereyan eden bu olayda sinirlerime zor hâkim oldum. Elimden her an bir cinayet çıkabilirdi. Ne demek istediğini anlıyorsunuz sanırım?)»

«— Peyniri mi diyor? Valla kötü bir niyetim yoktu komiser bey. Omlet...»

«— Anlayana diyor adam. Anladın mı daha? Kime yutturuyorsun be? Bir kızın peynirini almak ve yerine makarna vermek ne demek biliyor musun sanki?»

«— Biliyorsam kör olayım komiser bey! Bildiğim omlet...»

«— Vay vay... Peynirinden sonra bir de omleti ha?»

«— Peynirle değil, yanına yumurta gerekmiş...»

«— Anlamadım? Peynirinden sonra yumurtası...»

«— Bunu söyleyen... Söyleyen kim dersiniz? Benim tabii.»

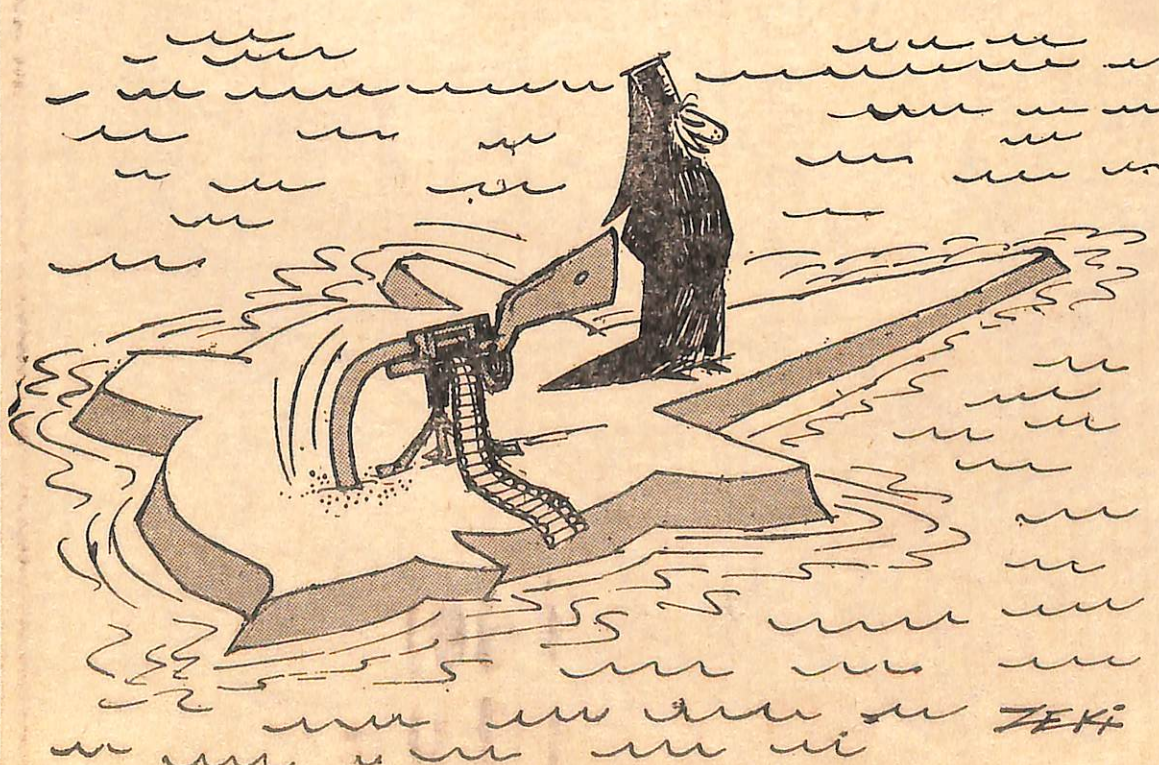
«— Oğlum, suç içerisinde suç işliyorsun. Bu kadar saflık etme. On yıl derken yirmi yıla çıkarma cezanı. Bırak, peynirini aldım, makarnamı verdim de, yeter. Bir de omletmiş, yumurtaymış, nereden çıkartıyorsun bunları?»

«— Ama, doğrusu bu komiser bey. Evet, peynirini aldım. Niyetim, peynirli omleti birlikte pişirelim deyip niyetimin ciddi ve samimi olduğunu belirtmekti. Fakat, babası sanmış ki...»

«— Delikanlı, karşıdaki adama iyi bak. Yirmi yıldır peynir alanlarla, omlet pişirenlerle uğraşıyorum ben, anladın mı? Madem niyetin ciddiydi de niye peynirini almadan, makarnamı vermeden gidip kız istemedin?»

«— İsterdim de... Önce, kızın be-

Makarios, Kıbrıs'a gizlice silâh sokmuş. — Gazeteler —

Yazısız

Polis, Halo dayıya baktı. Onun gür sakallarına, gür kaşlarına ve pırlırlı pırlırlı gözlerine:

— İyi dayı amma, dedi, köylüler doğruyu söylemişler sana, sen oralarda ölürlü kalırsın. Yaşın geçmiş senin...

— Altmışüç oğul...
— İyi ya, kandilin yağı tükenmiş artık...

Halo dayı anlamadı:
— Hangi gandilin oğul? diye sordu.

Polis, sırttı:
— Yâni köylülerinin dediği gibi sende iş geçmiş. Bu iki öküz kaç liradır bilir misin sen? İyisinden iki tane öküz beşbin liranın kapısı. Sen nasıl İstanbul'da biriktirirsin beşbin lirayı. Yol yakinken çek git köyüne, oğlunun başına oralarda dert olma!

Tekrar, Dingil Zako geldi gözlerinin önüne Halo dayının. Dik Yussuf geldi, şişko Bedo geldi... Karısı geldi, kapiya bu sabah yığılan insanlar geldi. Sonra, suskun suskun gencecik polisin sarı bıyıklarına baktı. Polis:

— Nasıl, dediğim doğru değil mi? diye sordu...

Cevap vermedi Halo dayı. Ashında karşıdaki Dik Yussuf olsaydı, Dingil Zako olsaydı, şişko Bedo olsaydı cevap vermek kolaydı amma, karşıdaki dediklerine göre jandarmanın kardeşiydi. Şimdi tutup onun aksine bir lâf ederse, kimbilir daha işin başındayken, başlarına ne işler gelirdi... Yavaştan yavaştan:

— Haklım oğul amma, ben bi kere söz verdim, dedi.

— Kime? diye sordu polis.

— Gendime...

— Boşver canım, insan kendine verdiği sözden hemen vazgeçer.

— İmamgızı'na da verdim.

— Kim imamkızı?

Halo, İdris'i gösterdi:

— Anası, dedi...

Polis, İdris'e baktı. İdris titriyordu korkudan.

— Sen, dedi, sen engel olsana babana. Yazık değil mi babanı bu yaşta İstanbul'lara çalışmaya götürürsün, sen al ona iki öküz, getir ver babana. Benim de memleketi babam var, yaşlı böyle senin baban gibi, her ay maaşından yüz lira gönderirim ona. İhtiyarlar çalıştırılmaz, yazıktır...

Hiç cevap vermedi İdris. Belki, «Kendi gitmek istiyor, köylülerle inatlaşıyor» falan diyebilirdi ya, babası gibi davranmayı yeğ bularak ağzını açmadı.

Polis, Halo dayıya:

— Tamam mı dayı? dedi, gerçi biz senden ufağız amma, sen vazgeç bu kafalardan, avrada öküz alacağım diye söz verdin diye, bile bile ölüme gitme. Kolay değil İstanbul'da çalışmak, hem sana bu ihtiyarlıkta hiç kimseler iş vermezler. Tamam mı, sen yarın sabah bismillâh hemen köyüne...

Eh, devlet adamına yalan söylenmezdi. Devlet adamı denen şey, her şeyi bilirdi. Onun için Halo dayı yalan söyleyemedi:

— Yok oğul, dedi, gedecem, öküz parası kazanacağım...

Polis güldü:

— Bayağı inatçısın dayı, dedi. Madem öyle, şayet öküzleri almak nasip olursa, geçerken bana da göster olmaz mı?

— Olur oğul, biri gara biri boz...

Polis alaylı konuştu:

— Ha, öyle söz verdin İmamkızı teyzeye?...

Basını salladı Halo dayı... Polis, bekçiye:

— Hadi, dedi, bunları Demir'in kahvesine götür, orada otursunlar, kahve kanınca da otele mi giderler, başlarının çaresine mi bakarlarsa ne yaparlarsa yapsınlar...

Sonra Halo davıya döndü:

— Dayı, dedi, bak bir daha o par-

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

ka gitmek yok. İzzet beyin çok iyi-liği dokunmuştur bu kazaya amma, tutup benim altımı otel yapsınlar dememiştir hiçbir zaman...

Halo dayı, yine kafasını salladı. Bekçi:

— Yörüün, dedi...

Bu kez, bekçi öne düştü, onlar arkaya, karanlık dar yollardan geçmeye başladılar. Bekçi:

— Emmi, dedi Halo dayıya, sen gafayı oynatmışsın. Sen var ya sen, iki kürek attıktan sona tamam, yığın gâlin bi köseye...

Eee, karşıdaki devlet adamı, şimdi demez ki ona, bu yaşında var mısın, çıkar bakalım hele üstünden ceketini, seninle şurda bi gürüşe tutuşalım.

İçinden:

«Gendini bişi zannediyo, dedi, yoksa şöyle bi sıkımlık canın var.»

Bekçi konuşmaya devam etti. İdris'e ters ters bakarak:

— Sen de evlâdım diyorsun de-
mi? dedi. Ulan insan bu yaşda ba-
basını heç çalışmaya yanında Isdan-
bıllara götürür mü be?

Sanki İdris'e değil de, söz başkasına söyleniyormuş fihi, hiç al-dırmadı İdris... Aynı, köy yolunda yürüdükleri gibi babasının ardından yürüyordu. Sanki, biraz sonra birisi onlara, «Kıta dur!» diyecek ve nöbet değiştireceklerdi... Netekim, bekçi:

— İşde, der demez, ikisi de zınk diye durdular...

— İşde bu gave... Geçin oturun...

İçeriye başını uzatıp seslendi:

— Lan Demir, sana iki dene yağlı müşderi getirdim. Biri öküz tüccarı, biri de öküz tüccarının oğlu...

Kahveci Demir, sahi zannetti. A-sırı bir ilaile buyur etti Halo da-yıyı ve İdris'i içeriye. İkisi de çe-

kine çekine girdiler. Demir, iki san-dalye uzattı onlara. Bu arada bekçi de uzaklaşıp gitti. Sonra, elinde bir bezle geldi Demir, masanın üzerini sildikten sonra:

— Buyrun! dedi...

Baba oğul birbirlerinin yüzüne baktılar. Demir:

— Çay, kahve? dedi...

Halo dayı, hemen hemen kahvenin tadını bilmezdi hiç. Bu yaşa dek, ya iki kez içmişti, ya da üç kez. Ama çayın tadını bilirdi. Son çay içişinden bu yana iki yıl geçmişti. Dingil Zako'nun oğlu evlenirken içmişti. Öyle, Mescitli'de çay kahve bilmezlerdi. Zaten, kahve de yoktu Mescitli'de. Onların duvar dipleri vardı, elleri böğürlerinde, durma-dan güneşe baktıkları, sonra, kımıl kımıl içlerinin ısındığı duvar dipleri... Halo:

— Oğul çay içek mi? dedi.

— İçek buba...

Bağırdı Demir:

— İki çaay, taze ossuun!...

Sonra, kendi ocağa geçerek çay-ları koydu ve getirdi:

— Buyrun ağalar!...

Bir sandalye çekti, yanlarına o-turdu:

— Yarın buranın hayvan bazarı, tam zamanında geldiniz, bi yığın hayvan satılır...

Halo dayı'nın gözleri parladı. Ka-ra kara, boz boz öküzler geçti gö-zünün önünden...

— Garası bozu da var mı? diye sordu Demir'e.

— Her rengi var dayı, sen para-dan habar ver... Nerdensiniz siz?

— Biz Mescitli'denik oğul...

— Mescitli, şu bizim Mescitli, kimler derler size?

— Bize mi, heç, bana Halo derler, Halo dayı...

— Sığırları Angara'ya mı satıyon? Halo dayı anlamadı, baktı De-mir'in yüzüne:

— Yoo, dedi, biz Isdanbıl'a gedi-yoruk.

— Ha Isdanbıl'a satacan?

— Yoo, çalışmaya gidiyoruz...

— İş dutmaya...

— Heye, amelelik...

— Hani ya öküz tüccarıydın?...

Bekçinin arkasından kızdı:

— Ulan geçi, işletdi gene beni dedi.

Sonra Halo dayı'ya baktı:

— Sen de mi çalışacan? dedi.

— Heye...

Güldü kahveci Demir... Aldırmadı Halo...

— Dayı, dedi, senin için tüken-miş be, senin şimdi yerin tandır yorganının altı, ne işin var Isdan-bıl'larda?

— Öküz alacağım oğul, iki dene...

— Bırak oğlan alsın gelsin... Oğ-lun de- mi?

— Heye oğlum... Amma ben ala-cam. Onun parasından bi gurusu gat-mıyacam.

— Niye? Küs müsünüz oğlanla?

— Yoo, heç insan oğluyun küser mi? Amma ben gıtmıyacam işde, gendim çalışacam, gendim alacağım... Dutacam iplerinden, köve götüre-cem.

Kahveci Demir:

— Yaş iş dayı, dedi, bana öyle geliyor ki, sen köve öküz yerine ö-lünü götürün... Ona da paran yeter-se, bögünkü günde, bi ölüyü Isdan-bıl'dan gamyona gatıp da, teee Mes-citli'ye götürmek beşbin lira... İyi dayı, sen birike gamyon parasını, şöyle heç olmazsa dirin gedemez hususide, bâri ölini getsin...

Kızdı Halo dayı içinden... Sanki tüm insanlar hepsi ağzıbirliği etmiş-ler, Halo dayı'nın İstanbul'a gittiği gün ölmesi gerektiğini söylüyorlar-dı. Karısı öyle, Dingil Zako öyle, Dik Yussuf öyle, polis efendi öyle, bekçi öyle ve bu kahveci öyle...

«Ulan ölmeyeceğim, dedi içinden, hem vallah hem billâh Ezrail gelsin, oturup cadır cadır bazarlık edecem, üç aşı, beş yokarı bazarlık ede-cem, töbe töbe günaha sokuyorlar insanı be... Amma Allahım sen de şahıtsın, ne isder bu insanlar ben-den?..»

Kahvecinin yüzüne baktı, sırtı-yordu...

«Eee, dedi, ellerini belli belirsiz havaya kaldırarak, sen de egerkim şu gayfeciyen, Dik Yussuf'nan, Din-gil Zako'yan barabarsan, o zaman ne deyim sana. Gönder Ezrail'ini burda al sanımı...»

Kahveci:

— Ben de gendi gendime, böyle yorganlı morganlı heç öküz tüccarı mı olur demişdim, amma geçi işlet-di gene beni...

Ayağa kalkarken:

— Vallaha sen acaline susamışsın dayı, dedi. Vazgeç bu gafalardan... Oğluyun başına yük olma, hadi var geç yarın köyüne...

Halo dayının en çok kızdığı söz de buydu:

«Oğluyun başına yük olma.»

O zaten istememişti ki oğlu ken-disiyle gelsin. Köy yolunda kaç kez ona:

«Dön geri oğul dön, inanmazlar sona öküzleri benim kazandığıma» demişti. Amma dönmemişti oğlu... Oğlu da Mihrican için para birik-tirecekti, onun kesesi ayrı, kendi-ninki ayrıydı...

Kahveci, ilerde aznif oynayanlara bağırdı:

— Gelin hele uşaklar, dedi, bur-da antika bir Halo dayı var, yaşı var belki yetmiş, Isdanbıl'a öküz parası kazanmaya gidiyormuş...

(Devamı var)

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

REFAH VE SAADETİNİZİN KAPISI!

Vadeli 50, Vadesiz her 100 Liraya bir kura numarası, paranıza emniyet, işlerinizde kolaylık, istikbalinizde garanti,

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

BÜYÜK YARIŞMAMIZ

Sevgili okurlarımız,
Hepinizin seve seve katılacağı yepyeni bir AKBABA LOTO yarışması-na başlamış bulunuyoruz.

Bu yepyeni AKBABA LOTO yarışmasına katılmakla hem gülecek, hem eğlenecek, hem de

1000'lerce lira

kazanabileceksiniz.

Bu yepyeni büyük yarışmamızın konusuna gelince: Her hafta Akbaba'nın arka kapağında beş renkli bir panorama yayımlanacak ve bu panoramadaki bazı şeyler 1'den 20'ye kadar sayılarla gösterilecektir.

1'den 20'ye kadar olan bu sayılar AKBABA LOTO kuponunda da bulunacaktır.

Renkli panoramaya bakarak hoşunuza giden istediğiniz 6 sayıyı seçebilirsiniz. Seçtiğiniz bu 6 sayıyı, AKBABA LOTO kuponunda karelerin içinde bulunan sayıların üstüne bir X (çarpı) işareti koyarak gösterebilirsiniz.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu keserek bir zarfa koyacak,

Akbaba Dergisi LOTO Yarışması
Divanyolu — İSTANBUL

adresine yollayacaksınız.

Yarışmamız onüç sayı sürecek ve her hafta değişik konuda beş renkli panorama ile bir de AKBABA LOTO kuponu yayımlanacaktır.

Okurlarımız bir AKBABA LOTO kuponunu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA LOTO kuponu oynayanlar fazla kazanma şansına sahip olacaktır.

Onüç sayı sürecek AKBABA LOTO yarışmasının her sayısında 6 sayının çekimi yapılacaktır.

Böylece yarışma sonunda onüç haftalık AKBABA LOTO çekimine göre doğru sayılar tutturularak arasında kura çekilerek ve okurlarımız (tutturdukları doğru sayıların adedine göre) 2000 liradan 25 liraya kadar çeşitli para ikramiyeleri kazanacaklardır.

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selami M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi

No: 8-10, Daire: 3, İstanbul

Telefon: 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi, san'timi 35 lira, iç sayfalar 45 liradır.
Fiyatı: 150 kuruş.

DİKKAT!

Mecmuamızın eski sayılarını isteyen okuyucularımızın, beher sayı için 150 Krş. luk posta pulu göndermeleri kâfidir.

Adalet mi yâni?

Tatildeki karısıyla şehirlerarası konuşma yapan adama:

— Borcunuz oniki frank! dedince:

— Olacak şey değil bu! diye bağırarak postanenin altını üstüne getirdi.

— Tam oniki dakika konuştunuz.

— Kim, ben mi konuştum? «Alo» dan başka tek kelime söyledimse dilim tutulsun! Her zaman olduğu gibi gene hep karşı taraf konuştu, ben dinledim!

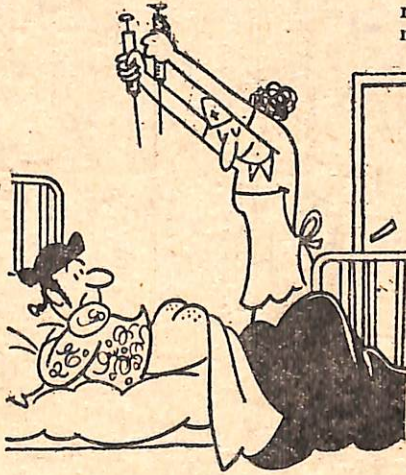
Neden?

Günlük olayları konuşuyorlardı. Bir:

— Okudunuz mu, dedi. Merkez Bankası piyasaya çıkaracağı paraları önce bir güzel dezenfekte etmiş.

— Niçin?

— Kimbilir? Belki de yoksul halka sirayetini önlemek için!...

Yazısız

Sporda...

Çalıştırdığı boksörü ringin köşesine çeken antrenör:

— Üçüncü raund az sonra başlayacak, dedi. Ne yapacağımı biliyorsun değil mi?

İki raund yediği yumrukların etkisiyle feleğini şaşırması olan boksör cevap verdi:

— Biliyorum. Raundun başlamasıyla bir sağ, bir sol daha yiyeceğim ve ardından ringi öpeceğim!

İskoç'ya'da

Sağlık dersinde öğrencilerden birini kaldıran öğretmen sordu:

— Dişlerimizi ne ile temizleriz?

— Diş fırçasıyla müsyö.

— Fırçamız yoksa ne yaparız?

— Sizi bilmem ama, biz allece, babamın sattığı diş fırçalarını işe çıkımadan önce birer kez kullanırız!

İlk kez

Yedinci defa evlenen aktör, genç karısını yanına alarak, hafta sonunu geçirmek için amcasının Far West'teki evine gitmişti. Yeni evlileri kapıda karşılayan amca:

— Tebrik ederim, dedi yeğeni. Uzun zamandan beri bu kadar güzel bir kadınla evlenmiştin.

Nasıl kazanmış?

Çamaşır günü küçüğün ceplerini karıştırırken gıcır gıcır bir on franklık bulan anne:

— Söyle bakayım, dedi, bu parayı kimden aldın?

— Babam verdi.

— Ya sen yalan söylüyorsun, ya da baban deli olmuş, diye söylendi kadın. Ne iş yaptın ki, on franklık harçlık koparabildin?

— Hiç, diye sırtıttı oğlan. Babamın hizmetçiyle öpüşmesini seyrettim!

Bilgi aşkı

Yemekten sonra, kadın yün ö. rüyör, kocası da gazete okuyordu.

— Sanat ve psikolojik problemlerin seni böylesine ilgilendirdiğini hiç sanmazdım, dedi karısı.

— Neden?

— Brigitte Bardot'un çıplak resmine bakarak psikolojik bilgi artırıyorsun da...

Gençlere sor

Ana - kız, sinemanın önünden geçerlerken afiştaki yarı çıplak resimlere bakan anne, filmin ismini de heceleyince küçük bir çığlık attı:

— «Sevgilim, beni çabuk sev» Aman ne bayağı, ne ahlâksızca bir isim!

Ondört yaşlarındaki kız dudak büktü:

— Sanmam. Eleştirilere bakılırsa, tam biz yaştaki çocukların görmesi gereken bir film.

Yasak

Brezilyalı zengini asansörden çıkarken çeviren otel direktörü: — Geceyi bir kadınla geçirdiğiniz yolunda, diğer müşterilerimizden pek çok şikâyetler geldi, dedi.

— Evet ama, dedi zengin, oda kiralarken otelin son derece rahat ve insanın dilediği gibi yaşamasına müsait olduğunu siz söylememiş miydiniz? Üstelik geceyi birlikte geçirdiğim kadın, karımdı.

— Şikâyetler de buradan doğuyor, dedi direktör. Müşterilerimiz karı koca kavgalarından pek hoşlanmazlar da...

Peki, onun fiyatı?..

Resim sergisini dolaşan adam, tabloların birinin önünde çalınca, eserlerin sahibi saygıyla sordu:

— Sanırım pek beğendiniz?

— Çok...

— O halde size gereken kolaylığı gösterebilirim.

— Nasıl yâni?

— Tabloyu, katalog fiyatının yarısına verebilirim.

Bu sefer resim meraklısı sordu:

— Peki, katalog kaç?...

Duymuş da anlamamış

Oniki yaşındaki Piyer, annesi-ne sordu:

— Evli bir adamın, genç bir hizmetçiye «Ömrümde senin kadar güzel bir kız görmedim» demesi ne anlama gelir?

Kadın kaşlarını çatı:

— Kim kime söyledi bu sözleri?

— Babam, hizmetçiye...

Yüzü aydınlandı kadının:

— Karısına, çoktandır istediği kürk mantonun parasını verecek anlamına gelir yavrum!

Tamam mı?

İki yıl önce görüldüğü doktorun karşısına çıkan romatizmalı hasta, «Rutubetten uzak durun» öğüdünü hatırlatarak, «Aradan iki yıl geçti doktor» dedi. «Ne dersiniz, yıkanabilir miyim artık?»

Basit bir formül

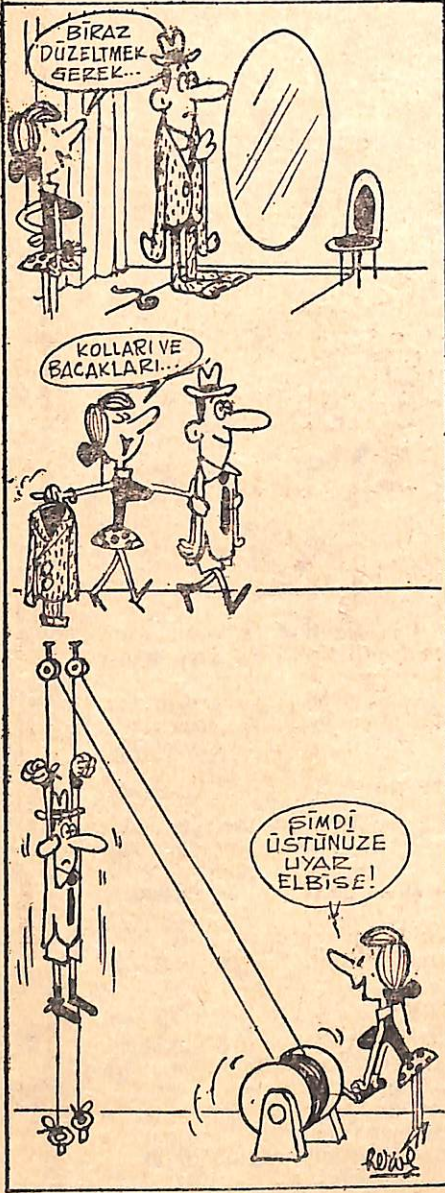
Piyangodan milyonlar kazanan kadına komşusu sordu:

— Bu uğurlu bileti nasıl buldun kuzum?

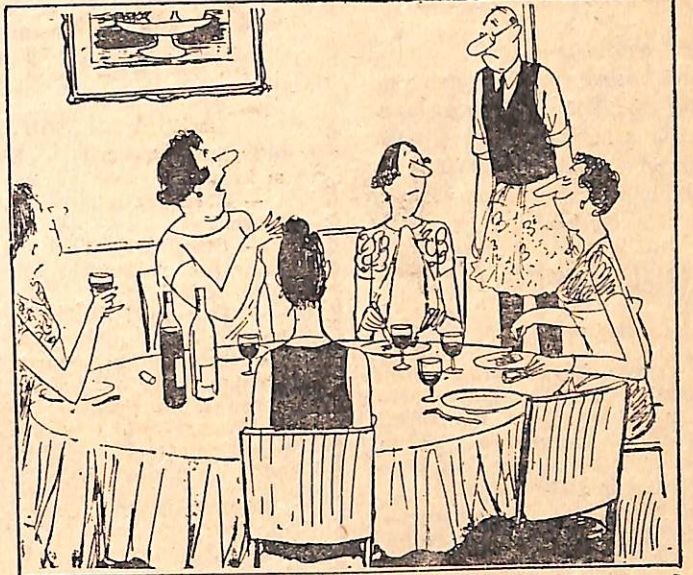
— Bir rüya sayesinde, dedi be. riki. Tam on gün her gece 193748264 numarayla gördüm, rüyanın ters çıktığını bildiğimden, 462847391'i almaya karar verdim.

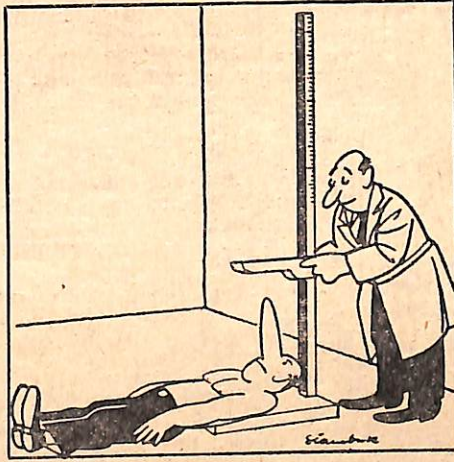
— Heey, ben bu taraftayım!..

Dünya KARİKATÜRLERİ

-BİZ KADIN KADINA KONUŞUYORUZ, SEN MUTFAĞA, BULAŞIKLARINA DÖN!..

YAZISIZ

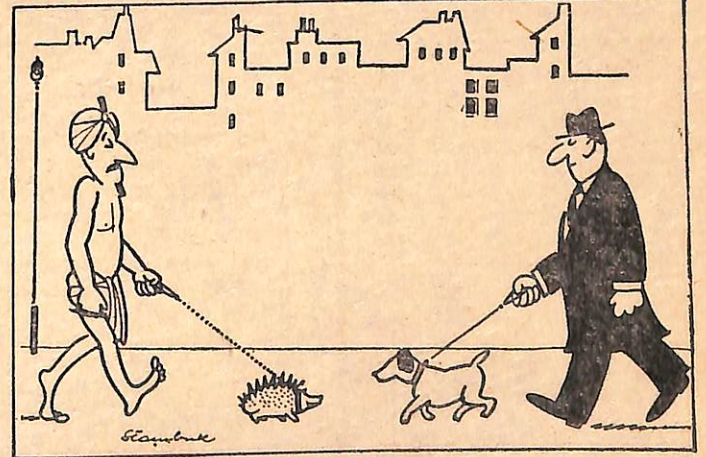
-TRAFFİK İŞARETİNE DİKKAT ETMEZ DE HIZLI SÜRERSENİZ BÖYLE OLUR İSTE!..

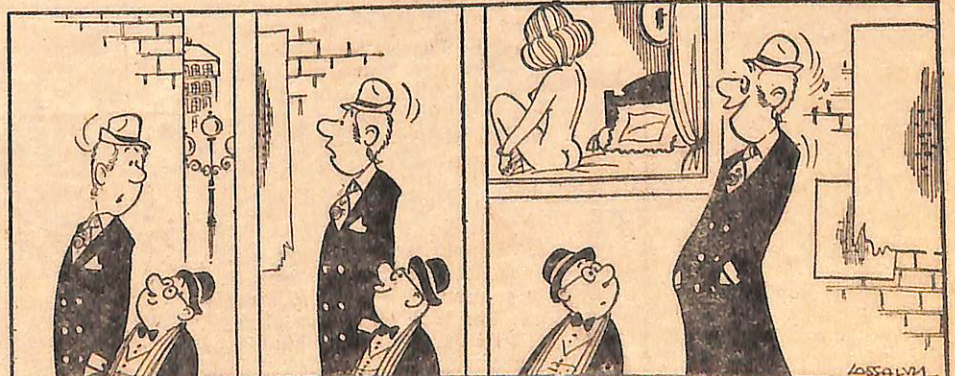
-KALIBIMI BASARIM, BU HANIMIN HEYKELİ... DOKUNUNCA HEMEN ANLADIM!..

YAZISIZ

YAZISIZ

-EVET, BU KADAR UZUN BOYLU OLMAK GERÇEKTEN SIKICI...

-AMA BAZI ZAMANLAR...

-FAYDASINI GÖRÜYORUM...

BU YIL:

25
milyon

**TÜRKİYE
İŞ BANKASI**

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

Akbaba-Loto 9

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

İSİM
ADRES

Yepyeni Loto oynayın 1000'lerce lira kazanın

Sevgili okurlarımız,

Derginiz AKBABA yepyeni bir AKBABA LOTO yarışmasına başlamış bulunuyor. Bu YEYENİ AKBABA LOTO yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 1000'lerce lira kazanabileceksiniz.

Aşağıda 1'den 20'ye kadar numaralanmış karikatürler görüyorsunuz. (1'den 20'ye kadar olan bu sayılar, AKBABA LOTO kuponundaki karelerin içinde de bulunmaktadır.)

Karikatürlere bakarak hoşunuza giden istediğiniz 6 sayıyı seçiniz. Seçtiğiniz bu 6 sayıyı, AKBABA LOTO kuponunda karelerin içinde bulunan sayıların üstüne bir X (çarpı) işareti koyarak gösteriniz.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz, bir zarfa koyarak Akbaba adresine yollayınız.

Hepinize bol şanslar, başarılar dileriz.

